БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят Үнэн

№ 145 (8977)
ИЮНИИН 23
ВТОРНИК
1959 он

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

Сэн 20 мүнгэн.

РОССИН ГҮРЭНТЭЙ БУРЯТ ОРОНОЙМНАЙ НЭГЭДЭЛЭЭР 300 ЖЭЛЭЙ ТҮҮХЭТЭ ОЙДО

СССР ГДР хоёрой бата нэгэдэлэй толотомо гэршэ

ветскэ Союзда Германиин Де-ратическа Республикын пар-ю-правительственна делега- айлшалжа байһан тухай мюнике толилогдобо.

оммюнике соо хэлэгдэһэнэй р, 1959 оной июниин 8-һаа 20 тор КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-равительствын уряалаар Гер-нин Социалистическэ нэгэдэ-партиин Центральна Комите- ГДР-эй правительствын, Де-атическа Германиин Нацио-на фронтын делегаци Совет-Союзда хани ёһоор айлшалаа.

э делегациин айлшалжа бай-тай дашарамдуулан болоһон алга, хөөрэлдөөн болон ми-нүүд ГДР-эй, СССР-эй ажал-ай нэгэн адли хараа бодолтой, дүү ёһоор һаналаа нэгэдэнги анай, тэрэшэлэн пролетарска националлизмын һайн һайхан гуримые эшэ баримталдаг гүрэнэй эбдэршэгүй нэтэдэ-толотомо гэршэ мүн болоо гэ-коммюнике соо тэмдэглэгдэнэ. ветскэ Союзай, Германиинократическа Республикын хү-эрилхы ажал-ябуулагшад хоо-оо уласхоорондын байдал ту- һанамжануудаа андалдан сахадаа, Европодохи түгшүү-е бодото дээрэнь һуладхаахын ямар хэмжээнүүдые хараал-гэһэн асуудалда гол анхара-хандуулаа.

руун оронуудай мэдээжэ бү-хүнүүд, нэн түрүүн Германиин ративна Республикын бүлэг үд уласхоорондын түгшүүри-һуладхааха, эб найрамдалые жүүлхэ тухай асуудалнуудые дхэхэ ябадалда һаад хэхые лзэнэ гэжэ хоёр орон тэмдэг-. Эдэ бүлэт хүнүүд, нэн түрүүн нэй эдэбхитэй туһамарша Ба- Германиин канцлер Аденауэр гэн дайе» саашадань һүжэрөө-тула бүхы хүсэ шадалаараа доно гэжэ коммюнике соо элэгдэнэ.

хэ зуура, гэжэ коммюнике тэмдэглэгдэнэ, ГДР-эй эб амдалда дуратай политика лжа, бүхы дэлхэй дээрэ эб рамдалые бэхижүүлхэ хэрэг-он ехэ хубитаяа оруулжа бай-нь, Баруун Германи милита-ын хуушан замаар ябажа, Ев-до дайн сэрэгэй аюул тохёол-жа байһан гол гуламта бо-ой. Бонны хүтэлбэрилхы бүлэг үд Баруун Германие эзэрхэг мхэй милитаристска гүрэн ожо байна. Тэрэнь гитлеров-ерманиин харгыгаар дуушажа энхэй.

үйтэн дайе» олон жэлэй тур- ябуулһанай удаа баруун оро- уласхоорондын хойшолуула-й асуудалнуудые шиидхэхын гадаадын хэрэгүүдэй ми-рнүүдэй Женевэдэхи зүблөөн-рэһэн байна. Тэрэ зүблөөндэ ФРГ хоёр тэгшэ эрхэтэйгээр адалсажа байна гэжэ СССР-ГДР-эй правительствонууд ха-яар тэмдэглэнэ гэжэ коммюни-оо саашань хэлэгдэнэ. Германиин хоёр гүрэние баруун оронуудай буруушаахаяа болиһоние хоёр делегаци һайшаана.

Германитай харилсаагаа эбэй ёһоор гуримшуулангүй, Баруун Берлиндэхи эзэмдэлгын гуримые усадхангүй Германидахи, мүн бүхы Европодохи байдалые үндэһөөрнь һайжаруулжа болохогүй гэжэ. СССР-эй, ГДР-эй правительствонууд тоолоно гээд коммюнике соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. Советскэ правительство ГДР-эй правительствотай зүбшэлдэжэ, Германитай баталха эбэй договорой проект гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөнэй үзэмжэдэ табиһан байгаа. Тэрэ договор дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрэһэние баталха, мүн шэнэ дайн сэрэгые үүсхэлгэдэ эсэргүү хаалта болохо һэн.

Эбэй договорой ёһоор, Германи атомна болон ракетнэ буу зэбсэггүй байгаа һаа, тиигээд Баруун Германиин милитаристнуудые атомна буу зэбсэгээр зэбсэтжүүлхэ ябадал усадхагдаа һаань, гэжэ коммюнике соо онсолон хэлэгдэнэ, Германиин хоёр гүрэнэй хоорондо үгээ ойлголсохо, бэе бэедээ дүтэлхэ ябадалайнь гол бэрхэшээл зайсуулагдаха байгаа. Тиигээ һаа, Германие амгалан ёһоор нэгэдүүлхэ гол шухала арга боломжо бэелүүлэгдэхэ һэн.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэхи зүблөөн дээрэ баруун гурбан гүрэн Германитай баталха эбэй договорые бэлэдхэхэ, баталха тухай дурадхалые абаагүйдэнь СССР-эй, ГДР-эй делегацинууд ехэ шаналжа байһанаа мэдүүлнэ гэжэ коммюнике соо хэлэгдэнэ. Энэ дурадхалые абахын орондо, тэдэнэр хамтын дурадхалнууд гэдэгые тэхэ гү, али олон ондоо орёо асуудалнуудые хамталжа, нэгэн доро шиидхэтдэхэгүй асуудалнууд болгожо оруулаа, мүн Германиин милитаристнуудай эзэрхэлгые Одер, Нейсе мүрэнүүд хүрэтэр тараахые, ФРГ-эйе атомна зэбсэгээр зэбсэгжүүлгые хуулита болгохые, мүн бүхы Германие НАТО-гэй бүлэглэлдэ оруулхые хараалһан байха юм.

Германитай эбэй договор баталхын түлөө саашадаашье тэмсэхэ байһанаа Советскэ Союзай, Германиин Демократическа Республикын правительствонууд мэдүүлнэ.

Германие эб найрамдалда дуратай, демократическа гүрэн болгоон һэргээхые, Германие нэгэдүүлхэ шиидхэхы алхам болохо Германиин хоёр гүрэнүүдэй конфедераци байгуулхые хараалһан Германиин Демократическа Республикын таарамжатай программые Советскэ Союз һайшаана гэжэ саашань коммюнике соо бэшэгдэнхэй.

Эзэмдэлгын гурим байгуулһанай удаа тохёолдоһон Баруун Берлиндэхи байдалые саашадаа тэсэшэгүй гэжэ СССР-эй, ГДР-эй правительствонууд тооложо байһанаа дахин мэдүүлнэ гээд коммюнике соо хэлэгдэнэ. Энэ асуудалые шиидхэхын орондо эзэмдэлгын гуримые бүхы Берлин дотор тарааха гэһэн баруун оронуудай һэдэлгые хоёр гүрэнэй правительствонууд эрид шууд буруушаана. Гэхэтэй хамта, Баруун Берлин тухай асуудалаар бэе бэедээ таарамжатай шиидхэбэри бусад гүрэнүүдтэй суг хамта туйлахаар бэлэн байһанаа, мүн үнэн сэхээр эрмэлзэжэ байһанаа СССР-эй, ГДР-эй правительствонууд мэдүүлнэ гэжэ коммюнике соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Советскэ Союз, Германиин Демократическа Республика, гэжэ коммюнике соо саашань хэлэгдэнэ, Баруун Берлиндэхи эзэмдэлгын гуримые саашань саг болзоргүйгөөр байлгахаар зүбшөөлөө үгэхэгүй, Европодохи эб найрамдалай хэрэгтэ аюул тохёолдуулхаяа байһан Баруун Берлиндэхи таарамжагүй байдалые түргөөр усадхахын тула хэрэгтэй бүхы хэмжээнүүдые эрид шууд абахаар шиидэнхэй.

Уласхоорондын шухала асуудалнуудые, тэрэ тоодо Германитай эбэй договор баталха тухай, мүн Баруун Берлин тухай асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ толгойлогшодой зүблөө зарлалга ехэ удхашанартай гэжэ СССР-эй, ГДР-эй правительствонууд тоолоно гээд коммюнике соо элиршэлэгдэнэ.

Италиин, Грециин газар дээрэ Америкын атомна болон ракетнэ базануудые түргөөр байгуулгада шэтлүүлэгдэһэн НАТО-гэй эзэрхэг түримхэй бүлэглэлдэ хабаададаг гүрэнүүдэй ябуулгануудые хоёр оронуудай делегацинууд буруушаана. Атомна болон водородно буу зэбсэг туршалгые болюулха тухай асуудал—хойшолуулагдангүй шиидхэгдэхэ асуудал мүн гэжэ делегацинууд тоолоно.

НАТО-гэй командовани Балтийска далайе энэ эзэрхэг түримхэй бүлэглэлэй далайн-сэрэгэй плацдарм болгохын тула ябуулга хэжэ байһантайнь дашарамдуулан, СССР-эй, ГДР-эй правительствонууд Балтийска далайе эб найрамдалай далай, атомна болон ракетнэ буу зэбсэггүй, бусад гүрэнүүдэй сэрэгэй базагүй зоно болгохые уряалжа, Балтийска далай шадархи бүхы оронуудай правительствонуудта хандаба гэжэ коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Коммюнике соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, СССР ГДР хоёрой хоорондо тогтоогдоһон аха дүү ёһоной хани барисаае бэхижүүлэн хүгжөөхын тула хүсэ шадалаа саашадаашье гамнахагүй байһанаа хоёр талаһаа мэдүүлбэ. Иимэ хани барисаан Европодохи эб найрамдалые тогтонижоруулха болон бэхижүүлхэ хэрэгтэ шухала оруулалта болохо юм гэжэ тоологдоно.

Советскэ Союзда Германиин Демократическа Республикын партийно-правительственна делегациин айлшаар ерэһэн ушар бата нэгэдэлтэй, нягта жагсаалтай социалистическэ лагериин гүрэнүүд болон арадуудай агууехэ бүлын хоёр ороной таһаршагүй нэгэдэлэй толотомо гэршэ болоо гэжэ коммюникейн түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

(ТАСС).

ГДР-эй партийно-правительственна делегаци эхэ орондоо бусаа

ПСС-эй Центральна Комитедэй, тскэ правительствын хани ба-анай уряалаар Советскэ Союз-йлшалжа ерэһэн Германиин ократическа Республикын пар-о-правительственна делегаци ин 20-до Москваһаа эхэ орон-бусаа.

хэд А. Б. Аристов, Н. Г. Игна- А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, Куусинен, А. И. Микоян, Н. С. щев, П. Н. Поспелов, А. Н. Косыгин, М. Г. Первухин, Д. С. Полянский, Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэд В. Ульбрихтые, О. Гротеволие болон ГДР-эй партийно-правительственна делегациин бусад гэшүүдые Внуковска аэродром дээрэһээ мордохуулһан байна.

Немец айлшадай хүндэлэлдэ аэродром дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдажа, Германиин Демократическа Республикын болон Советскэ Союзай гүрэнэй гимннүүд наадагдаһан байна.

Н. С. Хрущев, Ехэ Берлинэй обер-бургомистр Ф. Эберт аэродром дээрэ үгэ хэлээ.

ГДР-эй партийно-правительственна делегациин һууһан самолёт 10 час 30 минутада агаарта дэгдэн гаража, Берлин тээшэ шэглэн ниидэһэн байна.

(ТАСС).

ГДР-эй партийно-правительственна делегаци Берлиндэ ерэбэ

РЛИН, июниин 20. (ТАСС). ер Ульбрихт, Отто Гротеволь тэй ГДР-эй партийно-прави-твенна делегаци июниин 20-до скэ Союзһаа Берлиндэ бусажа ГДР-эй Арадай Палатын идиумэй Түрүүлэгшэ И. Дик- Германиин Нэгэдэмэл социа-ческэ партиин хүтэлбэрилхы ябуулагшад Г. Рау, Г. Ма- А. Нейман болон ГДР-эй правительствын бусад гэшүүд, демократическа партинуудай болон олонитын организацинуудай түлөөлэгшэд, дипломатическа түлөөлэлгын зургаануудай гэшүүд, ГДР-эй ниислэл хотын ажалшад делегациин гэшүүдые Шенефельд гэжэ аэродром дээрэ угтаа.

И. Дикман ерэгшэдтэ хандажа, тобшохон үгэ хэлэһэн байна.

В. Ульбрихт, О. Гротеволь болон партийно-правительственна делегациин бусад гэшүүд СЕПГ-гэй, ГДР-эй правительствын хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадтай хамта аэродром дээрэһээ автомашинануудта һуужа, делегациин бусажа ерэһэндэ зорюулагдаһан Берлинэй ажалшадай ехэ митингдэ хабаадахаяа городой центр ошоһон байна.

Улан-Удын промышленна предприятинууд хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

КПСС-эй ЦК-гэй зарлагдахаяа байһан Пленумые угтуулан, Улан-Удэ городой промышленна предприятинуудай коллективүүд хахад жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан байгаа. Мүнөө тэдэнэр абаһан уялгаяа дүүргэбэ.

Валовой продукци гаргаха, тэрэшэлэн промышленна шухала зүйлнүүдые бүтээн гаргаха хахад жэлэйнгээ түсэб июниин 20-до дүүргэһэн байна. Октябрьска районой предприятинуудай ажалшад хахад жэлэйнгээ түсэбые эгээн түрүүлэн дүүргээ. Хахад жэлэйнгээ даабарие Железнодорожно районой 12 предприяти, Советскэ районой 9 предприяти болзорһоонь нилээд урид дүүргэбэ.

Городой предприятинуудай мүрысөөндэ мяха-консервын комбинадай, модоной заводой, шэлэй, мотор заһабарилдаг заводуудай, «Механлит» заводой болон бусад коллективүүд түрүү һуури эзэлһэн байна. Городой промышленна предприятинууд үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо нилээд ехэ продукци бүтээн гаргаа.

Түнхэнэй аймагай колхозууд гүрэндэ үндэгэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Россин гүрэнтэй Бурят оронойнгоо һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойн һайндэрые бэлэг ехэтэйгээр угтаха гэһэн Түнхэнэй аймагай ажалшад (КПСС-эй айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Иванов, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Домышев) гүрэндэ үндэгэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Мүн гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн колхозууд улам олошоржо байна. Жэшээлхэдэ, «Новый путь» колхозойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Пятницкий, партийна организациинь секретарь нүхэр Стрелков) 151 центнер, «Искра» колхозойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Шагдуров, парторганизациинь секретарь нүхэр Манжеев) 44 центнер, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Бильгаев, парторганизациинь секретарь нүхэр Байбородин) 193 центнер һү түсэбһөө гадуур гүрэндөө худалданхай.

Зэдын, Хэжэнгын, Кабанскын аймагуудай ажалшад гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Арадуудай хани барисаанай һайндэрые ажалай бэлэгээр угтажа байһан хэжэнгынхид (КПСС-эй айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Автушенко, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Балданов) гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 101,6 процент дүүргээбди гэжэ мэдүүлбэ.

Гадна һү худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэбые аймагай «Дружба» колхозойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Житихин, парторганизациинь секретарь нүхэр Гармажапов) 108,2 процент, «Заветы Ильича» колхозойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Заиграев, парторганизациинь секретарь нүхэр Машанов) 112,9 процент дүүргээ.

***

Кабанскын ажалшад (КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Мирошниченко, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Антоненко) аха дүү арадуудай түүхэтэ 300 жэлэй ойн һайндэрые угтуулан, гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргээ. Эндэхид гүрэндөө 2333 центнер мяха худалдаа.

***

Зэдын аймагай колхознигууд Россин гүрэнтэй Бурят оронойнгоо һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй гүйсэһэнэй ойн һайндэрые ажалай ехэхэн амжалтануудаар угтахын түлөө тэмсэжэ байхадаа хүдөө ажахын продуктнуудые улам ехээр үйлэдбэрилхын түлөө үсэд шангаар ажаллана.

Аймагай ажалшад июниин 20-до гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргээбди гэжэ мэдүүлбэ. Зэдынхид гүрэндөө 4477 центнер мяха худалдажа, түсэбөө 77 центнерээр үлүүлэн дүүргэбэ.

Сүүдхэдээ үнеэн бүриһөө 10 литр һү һаахын түлөө

Байгал шадар адуу малай арьбан далангаа зузааруулха, ашаг шэмээ дээшэлүүлхэ аятай таатай саг ерэбэ.

Һүүлшын жэлнүүдтэ манай колхоз үбэлэй сагта һү ехээр һаадаг боложо байнхай. Гэбэшье арга боломжоёо хүсэдөөр хэрэглэжэ шададаггүйһөө үбэл, хабаргаа үшөө багаар лэ һү һаанабди. Юундэб гэхэдэ, ашаг шэмэтэй малнай үбэлжэлгын үедэ тэжээлээр гүйсэд хангагданагүй гээшэ. Теэд зунайшье сагта һү һаалга эрид дээшэлүүлхэ тухай анхарал табигданагүй шахуу.

Харин мүнөө жэл һаалишаднай ажал хүдэлмэреэ бүри һайнаар эмхидхэжэ, зунай үедэ һү ехээр һааха гэжэ шангаар тэмсэжэ байна. Зунай бэлшээриие зүбөөр хэрэглэжэ, үнеэдээ һүни, үдэргүй бэлшээбэл, һү һаалга горьтойгоор дээшэлүүлжэ болохо.

Би өөрөө нютагай үүлтэрэй 12 үнеэ даажа абанхайб. Тиихэдээ 1959 ондо үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха гэхэ гү, али нёдондо жэлэйхиһээ 400 литрээр дээшэлүүлхэ социалистическэ уялгатайб. Энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байнаб. Энэ жэл малай тэжээлэй дутамаг байбашье, бии арга боломжоёо зүбөөр хэрэглээд, үнгэрэгшэ 5 һарын туршада үнеэн бүриһөө 809 литр һү һаагааб. Энэ үедэ үнеэдни олоороо тугалланхай, зунай бэлшээридэ гараба. Һү һаалгашье үдэр бүхэндэ бүри дээшэлжэ байна. Июнь һарада үнеэн бүриһөө үшөө 300 литр һү һааха һанаатайб. Тиигэжэ июлиин 1 болотор һү һааха хахад жэлэй түсэб 105 процент дүүргэхэ хүсэлтэйб.

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһэнһээ хойшо 300 жэлэй ойн һайндэрэй болохоёо байхада бидэ, һаалишад, хуушанайхяраа ажаллажа байха аргамнай үгы. Энэ ехэ ойе ажалай бэлэгтэйгээр угтахын зорилгоор шэнэ хүсэ, зориг гаргажа, һү һааха, гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб уридшалан дүүргэхэбди.

М. Гаськова,
Баргажанай «Гигант» колхозой һаалишан

Кукурузын полинууд дээрэһээ

ЭДЭБХИ, ҮҮСХЭЛТЭЙГЭЭР АЖАЛЛАНА

Нёдондо жэлэй декабрь һара соо Кударын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой правлени соо нэгэ иимэ хөөрэлдөөн болоһон юм... Колхозой түрүүлэгшын кабинет соо 63 наһатай колхозник Базар Галданов орожо ерээд: «Александр Николаевич би тантай нэгэ бага хөөрэлдэхээ һанаа һэм» гэбэ.

— Юун тухай хөөрэлдэхээ һанаабта, Базар Галданович,—гэжэ түрүүлэгшэ нүхэр Соковиков асуугаад, «энэ үбгэн баһал зүбшэл, заабари үгэхээ гү, али нэгэ юумэн тухай дурадхахаяа һанаа ха» гэжэ дотороо бодоно.

— Александр Николаевич, колхознай жэлһээ жэлдэ тэжээлээр дуталдажа, адуу малай ашаг олзо үшөөл бага байһыень һайса мэдэжэ байна ха юмбибди. Теэд бидэнэр малдаа элбэг дэлбэг тэжээл бэлдэхэ дүүрэн арга боломжотой гээшэбди. Илангаяа шэмэ ехэтэй кукуруза горьтойгоор тарижа, һайнаар ургуулбал малдаа яһала тэжээл бэлдэхэ байнабди. Энэ ургамалые манай Цагаан Шулуутайн талада тарибал, заатагүй һайн ургаса үгэхэ байха. Хэрбээ намда кукуруза ургуулха звеное даалгаа һаатнай, би хэлэһэнээ ёһотой ажалаараа элирүүлхэл һэн хаб. Намайе үндэр наһатай гэжэ бү голооройгты. Үшөө нэгэ хэдэн жэл соо колхоздоо туһалхал һанаатай оролдожо байдагыем һайса мэдэнэ ха юмта. Энэ минии эрилтыемни зүбшөөгөөд, звено эмхидхэхэ даабари намда үгэгты.

—Болохол даа. Би танай үүсхэл, оролдолгые ехэтэ һайшаанаб. Үглөөдэрһөө эхилжэ, кукуруза ургуулгада хүдэлхэ хүнүүдые өөрынгөө һанаагаар олоод, намда дуулгаарайт. Бидэнэр эндээ зүбшэжэ хэлсээд, звеноетнай баталхабди.

...Тэрэ гэһэнһээ хойшо 5 һара үнгэрөө. Энэ үе соо нүхэр Галданов өөрынгөө эмхидхэһэн звеное ударидан, нилээдгүй ехэ юумэ хэбэ. Звеногой гэшүүд энэ жэл тарилга хэхэ 110 гектарай га бүриһөө 300 центнерһээ доошо бэшэ ногоон эшэ набша хуряахабди гэһэн уялга абаһан юм. Энэ уялгаяа дүүргэхын тула звеногойхид түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, эршэмтэйгээр ажаллажа ороо һэн. Тиигэжэ 1600 тонно наг шэбхэ участок дээрээ зөөжэ тараагаа. Зарим газарта гектар бүридэ 25—30 тонно шэбхэ тараагдаһан юм. Гадна тарилга хэхынгээ урид участогайнгаа 78 гектарыень һайса уһалаа. Нүхэр Галданов тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ байхадаа хэгдэһэн юумэеэ наринаар шалгадаг, дутуу байгаа һаань, дүүргүүлжэл һанаагаа амардаг һэн. Тиигэжэ бэлдэһэнэйнгээ ашаар звеногой гэшүүд тарилгаяа богонихон болзор соо хэжэ дүүргэбэ. Бүхы тарилгань квадратно-гнездовой аргаар хэгдээ. Мүнөө Галдановай звено тарилга хэһэнэйнгээ һүүлээр газараа борнойлоод, ногоохон эшэнүүдэй ургажа эхилхэтэй хамта зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэхээе бэлдэжэ байна.

Һаяхан нүхэр Галданов КПСС-эй Кударын айкомой бюро дээрэ звеногойнгоо хэһэн хүдэлмэри тухай тоособо. Тиихэдээ «Манай звено кукурузын эшэ набша элбэгээр хуряаха гэжэ мэдүүлнэб. Юуб гэхэдэ, үндэр баян ургаса хуряаха арга боломжо манда гүйсэд бии. Мүнөө бидэнэр тарилгаяа һайса үтэгжүүлэгдэһэн, уһалагдаһан газарта хээбди, мүнөө кукурузын бултайлдажа эхилхэдэ, тон зүб квадрат гаража байна. Тиимэһээ бидэнэр зурууд хоорондын элдүүрилгэ саг болзортонь зүбөөр хэхэ аргатайбди. Тиихэдэ уһа бүлэдэг станцитай хадаа, кукурузаяа зунай үедэ ходо уһалжа байхабди»—гэжэ мэдүүлбэ.

С. Таханов.

Колхознигууд урмашана

Мүнөө жэл Баргажанда хура бороон элбэгээр ороржо, газар дээрээ һая бултайжа байһан таряанай, мүн кукурузын ургасада һайн нүлөө үзүүлбэ. Урдандаа ходо гандажа байһан газарһаа мүнөө жэл элбэг ургаса хуряагдахань ха гэжэ эндэхи колхознигууд хөөрэлдэнэ. Үнэхөөрөөшье үргэн уужам Баруун Хүнды гэжэ газарта тарисдаһан таряанай ургаса нэгэ жэгдээр, үдхэнөөр гаража, баргажанайхидые урмашуулна. Эндэ ургасын үндэрынь 20—25 сантиметр болоо.

Аймагай «Авангард», «Гигант», «Звезда» колхозууд энэ жэл тэжээлэй ургамалнуудые элбэгээр таряа юм. Тиихэдэ 1000 шахуу гектарта кукуруза квадратно-гнездовой аргаар таригдаа. Мүнөө эндэхи кукурузашад буртаг үбһэнэй ургашадаг газарта һайса борнойлжо байна. Мүн кукурузынгаа ургажа эхилхэдэнь баһа борнойлоод, зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэхээе, нэмэлтэ тэжээл оруулхаяа бэлдэнэ.

Тиихэдэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой Федот Ринчиновэй, «Гигант» колхозой Иван Зверковой, Павел Поповой хүтэлбэрилдэг звеногойхидой тарилга хэһэн газарта зүб квадрадууд гаража, тэдэнэй оролдосотойгоор, һайнаар ажаллажа байһыень гэршэлбэ.

Манай корр.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумые угтуулан

Техническэ дэбжэлтын түлөө

☆

Е. МАГУНОВ, КПСС-эй обкомой секретарь

☆ ☆

Долоон жэлэй туршада экономическа гол шухала зорилгомнай юуб гэхэдэ, хүндэ индустрине улам хүгжөөжэ, ажахын һалбари бүхэнэй хурдан түргэн ургалтые туйлан, коммунизмын материальнотехническэ үндэһэ һуури байгуулха, капиталистическэ оронуудтай хэдэг амгалан тайбан мүрысөөндэ илалта туйлаха гэжэ КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэринүүд соо хэлэгдэнэ.

Шэнэ техникэ үргэнөөр нэбтэрүүлжэ, үйлэдбэриин элдэб хүдэлмэриие үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулһанай, автомат зэбсэгүүдээр хангаһанай, зарим һалбаринуудые мэргэжүүлһэнэй, арадай ажахын бүхы һалбаринуудта хамжан ажаллалгые хэрэглэһэнэй ашаар лэ энэ зорилгоёо амжалтатайгаар шиидхэжэ шадахабди гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев хэлэнэ.

Техническэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтэ манай орон дотор ямар ехэ анхаралай хандуулагдадаг байһание мүнөө тусхай энэ асуудалаар КПСС-эй ЦК-гэй зарлагдажа байгаа Пленум гэршэлнэ.

I

Долоон жэлэй туршада манай республикын промышленность 2,5 дахин ехэ продукци үйлэдбэрилэн гаргадаг болохо ёһотой. Тиигэхэдэ гаргаша багатайгаар һэльбэн заһагдаһан, үргэдхэгдэһэн хуушанай предприятинууд дээрээл продукци бүтээн гаргалгаяа гол түлэб дээшэлүүлхэ байнабди. Тиимэһээ доторойнгоо бүхы арга боломжонуудые гүйсэдөөр хэрэглэхэ, машина, техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха талаар хүдэлмэришэдэй, инженернүүд болон технигүүдэй эдэбхи үүсхэлые али болохоор дэмжэхэ, уралан нарижуулагшадта хүдэлмэриин һайн эрхэ байдал байгуулха шухала.

Һүүлэй хоёр жэл соо республикын промышленна предприятинууд болон барилгануудай уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод гүрэнэй 30 гаран миллион түхэриг алмаха жэшээтэй үнэтэ дурадхалнуудые оруулаа. Жэшээлхэдэ, паровозно депогой мастер И. Г. Кихо жэл бүри 100 гара мянган түхэригэй алмалта үгэхэ 65 уралан нарижуулгын дурадхал оруулаа. Тэрэнэй хэдэн дурадхалнууд манай ороной түмэр харгын паровозно депонуудта үргэнөөр хэрэглэгдэжэ байна. Оньһожоруулагдаһан шэлэй заводой главна инженер нүхэр Пузенко, Зэдын комбинадай капитальна барилгын управлениин главна инженер нүхэр Васканьянц гэгшэд һүүлэй жэлнүүдтэ 265—420 мянган түхэригэй алмалта үгэхэ уралан нарижуулгын үнэтэ дурадхалнуудые оруулаа.

Мүн энэл зорилгоор предприяти, барилга бүхэн жэл бүри эмхидхэлэй-техническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэб зохёодог. Энэ түсэб зохёолгодо заводой тү, али барилгын бүхы хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр хабаададаг, өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые оруулдаг байна. Һүүлэй хоёр жэл соо манай арадай ажахын совнархозой предприятинуудта, барилгануудта бэелүүлэгдэһэн эмхидхэлэй-техническэ хэдэ мянган хэмжээ-ябуулганuудта 30-аад миллион түхэригэй гаргаша хэгдээ. Харин тэрэ гаргаша тон түргэнөөр харюулагдаһан байна. Эмхидхэлэй-техническэ хэмжээябуулгануудые бэелүүлһэнэй ашаар 80-аад миллион түхэригэй алмалта хэгдэбэ.

1957 онһоо хойшо сэмбын фабрикада ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Энэ саг соо фабрика техническэ талаараа һайнаар зэбсэпжүүлэгдэбэ. Зүгөөр хуушан зарим түхеэрэлгэнүүдые шэнэ, бүтээсэ ехэтэй түхеэрэлгэнүүдээр һэлгэхэдэ ехэ гаргаша хэгдээгүйшье һаа, энэ хоёр жэл соо ажалай бүтээсэ 20 процентээр дээшэлһэн, урданайхиһаа хоёр дахин ехэ эрхим шанартай, нарин нооһон бүд нэхэгдэдэг болоһон байна. Эдэ жэлнүүдтэ мүн хуушан машина, түхеэрэлгэ, станогуудаа һэлгэхэ, бүтээсэ ехэтэй шэнэ шэнэ машинануудые орондонь табиха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ.

Тиигэбэшье үйлэдбэриие оньһожоруулха, автомат зэбсэгүүдээр хангадаг болохо тушаа партиин XXI съездын шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор энэ хүдэлмэреэ хаража үзэхэ болоо һаа, түрүүшынгээл алхам хэжэ байнабди гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Бурядай захиргаанай экономическа районой арадай ажахын совет али бүхы талаһаань хаража, шэнжэлжэ, 1959—1965 онуудта үйлэдбэридэхи хүдэлмэриие үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулха, автомат зэбсэгүүдээр хангаха, шэнэ түрүү технологи нэбтэрүүлхэ талаар тусхай түсэб зохёожо баталаа. Тэрэ түсэбэй ёһоор, бүри мүнөө жэлдэ горьтой хүдэлмэри хэгдэхэ ёһотой. Ганса металл болбосоруулгын промышленностьда 10 поточно, конвейерно лининүүд нэбтэрүүлэгдэхэ байна. Ой модоной, ашагта малтамалай, эдеэ хоолой промышленностьда хэдэ хэдэн хүдэлмэри үргэлжэ дээрээ оньһожоруулагдаха.

Энэ хараалагдаһан түсэбые саг соонь бэелүүлхэ хэрэгтэ партиин аймагай комитедүүд, партийна организацинууд гол шухала анхаралаа хандуулха ёһотой.

Иимэ түсэб табяад байхадаа, уралан нарижуулагшад болон ухаалан зохёогшодто бүхы арга боломжо бии болгохо ёһотойбди. Инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд хамтаржа, уралан нарижуулагшадай бригада болоод ажаллахадаа, эрхим һайн үрэ дүн харуулна. Мүнөө жэл манай арадай ажахын совнархозой предприятинуудта уралан нарижуулагшадай 40 бригада ажаллажа байна. Иимэ бригаданууд үйлэдбэриин ямаршье орёо бэрхэ асуудалнуудые шиидхэжэ шадаха, бэе бэендээ туһалха, ямар нэгэн һанаашалга, дурадхал дээрэ хэды хэдытээрээ хүдэлхэ аргатай бшуу. Жэшээлхэдэ, Зэдын комбинадта нүхэд И. А. Федотов, А. И. Попов, А. И. Гаврилин, М. Н. Булавенков, А. А. Кисарин, Г. И. Емниденко гэгшэдһээ бүридэһэн уралан нарижуулагшадай бригада вольфрамтай шулуу шохой тээрмэдэхэ, угааха шэнэ, һайжаруулагдаһан технологи дурадхажа нэбтэрүүлээ. Тэдэнэй дурадхалые хэрэглэхэдэ 964,6 мянган түхэригэй алмалта хэгдэбэ.

Иигэжэ уралан нарижуулагшадай хамтаараа ажалладаг ябадалые али болохоор дэмжэхэ, бүхы фабрика, заводуудта, барилганууд дээрэ энэ дүршэлые нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй. Тиигээ һаа бүри гайхамшагта үрэ дүн харуулагдажа байхань дамжаггүй.

КПСС-эй ЦК-гэй июнии Пленумые угтуулан, республикын ажалшад шэнэ шэнэ дурадхалнуудые оруулна. Томо завод бүхэндэ уралан нарижуулагшадай оруулһан дурадхалнуудые туршажа байха тусхай цех бии болгохо, конструкторнуудай бүлэг эмхидхэхэ тухай дурадхал ороно. Уралан нарижуулагшадай оруулһан дурадхалнуудые туршажа, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ байха иимэ тусхай цехүүдэй хүдэлмэриин дүршэл һайн байһанаа харуулаа. Мүнөө техническэ дэбжэлтэ туйлаха, үйлэдбэриие үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулха, автомат зэбсэгүүдээр хангаха шухала, орёо нарин асуудалнуудай гаража байхада иимэ конструкторнуудай бюро бии болгохо, заводуудые туршалгын тусхай цехүүдтэй болгохо гээшэ тон шухала болобо. Тэдэнэр ажахын тооһоон дээрэ хүдэлмэрилхэ байһан тулада өөһэдынгөө гаргашые харюулхаһаа гадна, гүрэнэй ехэ мүнгэн зөөри алмаха арга олгохо, уралан нарижуулагшадта хододоо туһалжа, эдэбхи үүсхэлыень дээшэлүүлжэ байха зэргэтэй. Мүнөө коммунистическэ ажалай бригадын, ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөнэй улам дэлгэржэ байхада энэ арга бүришье шухала болобо. Юуб гэхэдэ, энэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байгшад шэнэ юумэнүүдые нэбтэрүүлхэсэ, уралан нарижуулгын дурадхалнуудые олоор оруулхаяа оролдожо байдаг бшуу. Тиимэһээ уралан нарижуулагшад бүри олошоржо, тэдэнэй хүдэлмэриие хүтэлбэрилжэ, эмхидхэжэ байха газар хэрэгтэй болоно.

II

Мүнөө хүдэлгэгдэжэ байһан предприятинуудые һэльбэн заһабарилаад гү, али нэгэ бага үргэдхөөд, продукци гаргалгаяа ехэдхэхэ тухай КПСС-эй Владимирска обкомой, эндэхи арадай ажахын совнархозой гаргаһан үүсхэл тон ехэ удхашанартай. Тэдэнэй үүсхэлые партиин ЦК һайшааһан байна. Энэ ёһоор, урдаа байһан зорилгонуудые бэелүүлжэ захалаа һаа, предприятинуудта үйлэдбэри оньһожоруулха, автомат зэбсэгүүдээр хангаха хүдэлмэреэ амжалтатайгаар ябуулха аргатай болохобди.

Мүнөө республикын арадай ажахын совет болон Министрнүүдэй Совет управленинүүдтэй, промышленна министерствонүүдтэй хамта капитальна ехэ гаргашагүйгөөр, доторойнгоо арга боломжонуудые түйсэдөөр хэрэглэжэ, хуушан предприятинууд дээрээ продукци ехээр гаргадаг болохо асуудалые зүбшэн хэлсэжэ, хаража үзэжэ байна. Жэшээлхэдэ, Улан-Удын шэлэй заводто, Зэдын комбинадта ажалай шэнэ эмхидхэл нэбтэрүүлжэ, шэнэ технологинуудые хэрэглэжэ, продукци бүри ехээр гаргадаг болохо арга бии. Сабхи-валенкын фабрикые һэльбэн заһабарилха дурадхал ороно. Хэрбээ долоон жэлэй түсэбөөр 1965 ондо фабрика хамта 186 мянган пар гутал гаргахаар хараалагдаһан байгаа һаа, бүри 1961 ондо 500 мянганда хүргэхэ предприяти болгохоор дурадхагдана. Тиигээ һаа, оройдоо 2 миллион түхэригэй гаргаша хэгдээд, жэлдээ 12 миллион түхэриг үлүүгээр олзо оруулжа байха болохо юм.

Ажал дээрэ үмдэхэ тусхай хубсаһа оёжо байха оёлгын мастерской нээхэ дурадхал оруулагдана. 75 хүдэлмэришэдэй һууритай энэ мастерской барихада 120 мянган түхэригэй гаргаша хэгдээд, жэлдээ 10 миллион түхэригэй хубсаһан оёгдожо байха болоно. 1961 ондо жэл соо 900 тонно продукци үгэжэ байхаар Улан-Удын спиртын заводто углекислота гаргаха цех эмхидхэхэ дурадхал ороо. Энэ цех барилгада гаргашалагдаһан 550-яад мянган түхэриг 1,5—2 жэлэй туршада харюулагдаха юм. Хэрбээ 650—700 мянган түхэригэй гаргаша хэжэ, Кяхтын гуталай фабрикые жэл соо 140 мянган пар гутал гаргадаг болгоо һаа, гарзатай байһан предприяти олзо үгэдэг болохо һэн.

Улан-Удын нарин сэмбын фабрикые түрүүн бага зэргээр һэльбэн заһабарилаад, һүүлдэ шэнэдхэн хубилгаха, үргэдхэхэ гэжэ хараалагдана. Түрүүн 3,5 миллион түхэриг гаргашалжа, фабрикые һэльбэн заһабарилхада бүхыдөө продукци хоёр дахин ехээр, бэлэн болоһон эд 30 процент ехээр гаргадаг болохо, ажалайнгаа үйлэдбэриин бүтээсые 25 процентээр дээшэлүүлхэ байна. Харин хоёрдохёо 50—60 миллион түхэриг гаргашалжа, горьтойгоор шэнэдхэн үргэдхэхэдэ 6—8 дахин ехэ продукци, бэлэн болоһон эд бараа 4—5 дахин ехээр үгэдэг болохо.

Үйлэдбэриингөө талмайе, машина, техникэеэ бүри һайнаар ашагладаг болоожо, хэдэ хэдэн предприятинуудта продукци ехээр гаргадаг болохо тухай олон дурадхал ороно.

Ажалшадай зүгһөө орожо байһан тэдэ дурадхалнуудые партиин горкомууд болон айкомууд нарина шэнжэлэн хаража үзэхэ, тэдэниие хүдэлмэри дээрэнь нэбтэрүүлхэ талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха ёһотой.

Свердловско захиргаанай экономическа районой предприятинууд болон барилгануудай коллективүүдэй абаһан уялгые ажалшадай дунда үргэнөөр зүбшэн хэлсүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй.

***

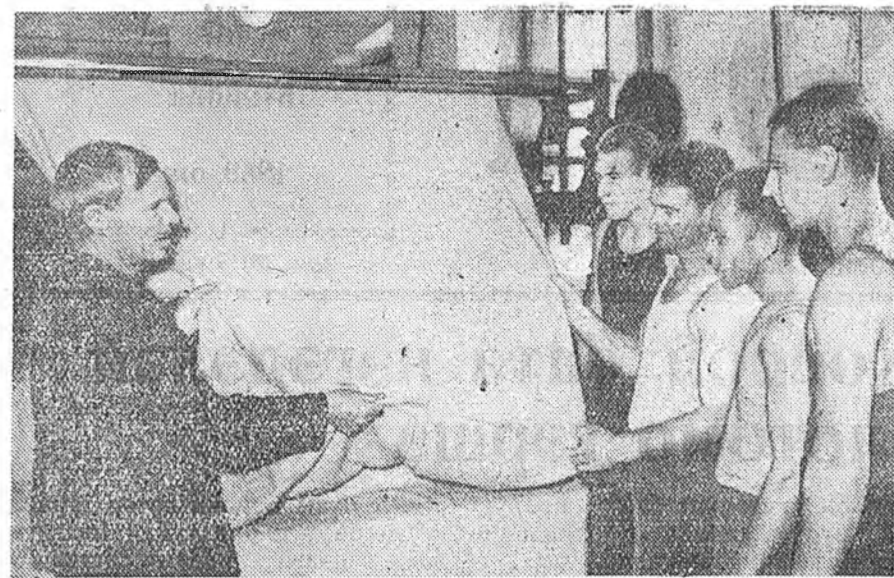
КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые, ород, бурят арадуудай хуби заяагаа ниилүүлһээр 300 жэлэй алдарта ойн найрые ажалай шэнэ шэнэ амжалтаар угтахын тулада республика доторнай хаа хаанагүй шанга мүрысөөн дэлгэрээ. Тиигэжэ республикымнай промышленность таба һарынгаа түсэбые 106,2 процент дүүргээд, 6 һарынгаа түсэбые эдэ үдэрнүүдтэ дүүргэхэнь.

Улан-Удын паровозо-вагонно завод. Эндэхи зэд шудхалгын цехын Владимир Соболевой бригада 300 жэлэй ойн һайндэрэй урдахи мүрысөөндэ ехэхэн амжалтануудые туйлажа байна. Һаяхан энэ бригадада коммунистическэ ажалай бригада гэһэн нэрэ зэргэ олгогдоо юм.

Зураг дээрэ: (баруун гарһаа) Владимир Соболев, Геннадий Соболев, Виктор Денисов гэгшэд шудхаһан детальнуудаа шалгажа байна.

Ф. Сорокиной фото.

Зураг дээрэ: сэмбын фабрикын нүхэр Сарычевай хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд продукциингаа шанарые ямар аргаар һайжаруулха тухайгаа хөөрэлдэжэ байна.

Л. Хайдуровай фото.

АЖАЛ ХҮДЭЛМЭРИ ОНЬҺОЖОРУУЛХА ШУХАЛА

Энэ долоон жэлэй туршада ямаршье үйлэдбэри дээрэ ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхын тула, нэн түрүүндэ ажал хүдэлмэриие улам бүри оньһожоруулха, хаа хаанагүй автомат зэбсэг ехээр нэбтэрүүлхэ гээшэ шиидхэхы удхашанартай байһаниинь мэдээжэ.

Тиимэһээ Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ артелиин механизаторнууд партиин ЦК-гэй Пленумые зарлаха тухай мэдээсэл тон ехээр һайшаан угтаа һэн.

Эндэхи дүй дүршэл ехэтэй түрүү механизатор Лубсан-Даба Балданов колхоздоо олон жэлдэ ажаллаха зуураа, машина, техникэ һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха, ажал хүдэлмэриие оньһожоруулха тушаа ехэхэн оролдолго гаргаһан байха юм. Байгша оной эхеэр Лубсан-Даба Базаржапович өөрынгөө һайн дураар залуу механизатор Батор Аюшеевтай хамта 80 га кукурузын газар даажа абаад, тэндээ наг шэбхэ гаргажа үтэгжүүлхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулаа һэн. Эдэнэр даажа абаһан газартаа шэбхэеэ үсөөхэн үдэр соо, гаргаша багатайгаар зөөхын тула оньһожоруулга һайса хэһэн байна.

— Манай звенодо шэбхэ шэрэхэ уедэмнай 2 трактор («Беларусь», «ХТЗ-7»), ехэ хоорботой 2 тэргэ даалгагдажа үгтөө. Теэд тэдэ тэргэнүүдэй нэгэниинь шэбхэеэ буулгаха тусхай түхеэрэлгэгүй байгаа. Тиимэһээ «ГАЗ-51» автомашинын кузов раматайнь абаад, тэрэнэйнгээ урда тээ тусхай лебёдко хэжэ, кузоваа үргэдэг, буулгадаг түхеэрэлгэтэй болгообди. Мүн зузаан шаг, хабтагар түмэр гаргажа, тусхай үдхүүр хээд, тэрэнээ тракторайнгаа хойно шагтагалаад аргал шэбхэ ашаха түхеэрэлгэ тодхообди. Энээнэй ашаар 18—20 минутын туршада 3—4 тэргэдэ шэбхэ ашаха арга олдоо һэн. Тиигэжэ, оньһожоруулга һайса хэһэнэй ашаар оройдоол 2 хүн хүдэлжэ, богони болзор соо 80 га газарта хамта 3 мянга гаран тонно шэбхэ гаргагдаа юм. Мүн аргал шэбхэ обоолхо, тэрэниие таряалан дээрэ тарааха түхеэрэлгэ өөһэдөө хээбди,—гэжэ нүхэр Балданов хөөрэнэ.

Эдэнэй дүй дүршэлһөө харахада наг шэбхэ ашаха, буулгаха, тэрэниие поли дээрэ зохидоор тарааха болон кукурузын звеногой бусад хүдэлмэриие энэ мэтээр оньһожоруулха арга боломжо аймагай колхоз бүхэндэ гүйсэд бии гээшэ.

Гадна промышленна предприятинуудай колхозуудай ажал ехэтэй хүдэлмэриие оньһожоруулха талаар элдэб үнэгүй, тааруу зохид түхеэрэлгэ, машина, зэмсэгүүдые олоор бүтээжэ үгэдэг һаань, һайн бэлэй.

С. Зодбоев,
«Джидинский колхозник» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

Хилээмэнэй комбинадайхид харюусана

«Свердловско экономическа захиргаанай районой промышленна предприятинууд болон барилганyудта хүдэлдэг ажалшадай абаһан уялганууд тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоолые Улан-Удын хилээмэнэй комбинадай хүдэлмэришэд зүбшэн хэлсээд, социалистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, үйлэдбэриингөө түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

Манай комбинадайхид ажалаа оньһожоруулхын зорилгоор июлиин 1 болотор шэнэ түхеэрэлгэ тодхохонь. Тэрэ түхеэрэлгын хүдэлжэ эхилхэдэ хилээмэн уураар эһээгдэдэг болохо юм. Пеэшэнһээ гараһан хилээмэн складта хүрэтэр зөөхын тула урдань ехэ ажал гарадаг байһан юм. Харин мүнөө пеэшэнһээ гараһан хилээмэн оньһон аргаар склад хүрэтэр абаашагдадаг болоо. Тэрээнһээ гадна, эһээбэри худхаха шэнэ машина цехтэмнай табигданхай.

Манай комбинадай коллектив бүгэдэ арадай социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, долоон жэлэйнгээ түрүүшын жэлэй түсэбые декабриин 1 хүрэтэр дүүргэхэ бүхы аргатай.

Н. Болотов,
Улан-Удын хилээмэнэй комбинадай директор.

ҺАЙШААЛТА ҮҮСХЭЛ ДЭМЖЭГДЭНЭ

Капитальна хүдэлмэридэ һомологдоһон мүнгэ үрэ ехэтэйгээр ашаглаха, үйлэдбэриингөө хүсые бүри һайнаар хэрэглэхэ, шэнэ техникэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ, түхеэрэлгэеэ һэльбэн шэнэдхэхын тула оролдолго хэшээл, эршэ зориг гарган, арга боломжонуудаа элирүүлжэ, долоон жэлэй түсэбэй даабаринуудые үйлэдбэриин хэмжээнэй талаар нэгэ жэл урид дүүргэхэ гэһэн Свердловско экономическа районой предприятинуудай һайшаалта үүсхэлые Улан-Удын мелькомбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд халуунаар дэмжэнэ.

— Свердловскынхидэй энэ үнэтэ үүсхэлые манай партиин Центральна Комитет һайшааһан байна. Энээн тушаа манай комбинат дээрэ зарим тэды хүдэлмэри хэгдэжэ эхилбэшье, үшөөл дутуутай гээшэ. Саашадаа ехэхэн хэмжээ-ябуулгануудые хараалнабди,—гэжэ комбинадай главна инженер нүхэр Матхеев хөөрэнэ.

Элдэб сортын талха, крупа, малай холимог тэжээл бүри ехээр гаргадаг болохын тула ажал ехэтэй хүдэлмэри, илангаяа орооһо, таряа, бэлэн болоһон продукци зөөхэ, ашаалха хүдэлмэри оньһожоруулха, хуушарһан түхеэрэлгэнүүдые һэлгэхэ, үгы бол һэльбэн шэнэдхэхэ хэрэгтэй байгаа. Богонихон болзорто энэ хэрэгтэ 350 мянган түхэриг гаргашалагдажа, ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. Энэ гаргаша жэлэй дүүрэтэр сүм харюулагдаха байна.

Тэрэнэй ашаар орооһо, таряа складта хэхэ, тээрмэнүүдэй, хажууһаа, крупагай заводһоо үлэгдэлнүүдые сэбэрлэлгэ хүсэд оньһожоруулагдаа. Урдань складуудһаа мэшээгтэй талха ашаашад үргэлжэ гаргадаг байгаа һаа, мүнөө тэндэ тусхай транспортёр тодхогдоо. Тэрэшэлэн тээрмэһээ гараһан талха амһартада хэхэ, һүүлдэнь шэгнэхэ хүдэлмэри баһал оньһожоруулагдаба. Һүүлээрнь мэшээгүүдэй амһар машинаар оёгдоод, транспортёроор склад абаашагдана. Иигэжэ хэдэн хүдэлмэришэд хүндэ ажалһаа сүлөөлэгдэжэ, ажалай бүтээсэ эрид дээшэлээ.

Мүнөө үедэ комбинат һэльбэн заһабарилагдажа байгаа юм. Энээнтэй хамта үйлэдбэриин технологи зарим тэды хубилгагдана. Жэшээнь, орооһонһоо овсюг гэжэ буртаг үбһэ сэбэрлэхэ 5-дахи түхеэрэлгэ табигдаа, орооһо зөөхэ транспортёр һэльбэн шэнэдхэгдээ, зарим түхеэрэлгэнүүд һэлгэгдэжэ табигдаа, шэнэ машинанууд тодхогдоо.

Үйлэдбэри оньһожоруулха тушаа комбинадай уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод ехэхэн оролдолго гаргана. Эдэнэр жэлэй эхинһээ хойшо 60 гаран үнэтэ дурадхалнуудые оруулжа, 150-яад мянган түхэриг алмаха арга олгоо. Эдэ дурадхалнуудай 34-ниинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээд, бусадынь нэбтэрүүлхэ тушаа бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Илангаяа слесарьнууд М. Сафронов, И. Ананин, мастернууд И. Брюханов, С. Волков гэгшэд шалгарна.

Ажал ехэтэй хүдэлмэри оньһожоруулһанай, түрүү технологи нэбтэрүүлһэнэй ашаар комбинат продукци гаргаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Тус комбинадайхид аха дүү ород, бурят арадуудай хани барисаанай һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, хахад жэлэйнгээ түсэб июниин 15 болотор дүүргэжэ, түсэбһөө үлүүлэн 1600 тонно талха, 1000 тонно крупа, 3500 тонно холимол тэжээл үгэхэ уялга абаһан аад, тэрэнээ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ шадаа. Жэлэй эхинһээ хойшо продукциин өөрынь үнэ сэнгые доошолуулһанай ашаар 1 миллион 900 мянган түхэриг алмагдаба.

Мүрысөөндэ хабаадагшадые урмашуулхын зорилгоор комбинадай дирекци, партийна, профсоюзна организацинууд дамжуулгын Улаан туг бии болгоһон байгаа. Мүрысөөнэй дүн һара бүридэ соносологдожо байдаг. Холимол тэжээл бэлдэдэг заводойхид турбан һарын туршада түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан туг таһалгаряагүй барижа ябана. Мүн Рябушенко, Попов болон бусадай хүтэлбэрилдэг бригаданууд һайн амжалта туйлана.

Комбинадай хүдэлмэришэд туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүй. КПСС-эй ЦК-гэй нээгдэхэеэ байгаа Пленумэй хүндэлэлдэ эдэнэр ажалай вахтада жагсаад, бүри оролдосотойгоор ажаллана.

— Партиин ЦК-гэй Пленум үйлэдбэри оньһожоруулха, автомат зэбсэгүүдые нэбтэрүүлхэ тушаа шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэнь. Тиимэһээ бидэнэршье эдэ асуудалнуудта анхаралаа табиха байнабди,—гэжэ комбинадай хүдэлмэришэд хөөрэлдэнэ.

Энэншье зүбтэй. Үйлэдбэреэ оньһожоруулха зорилгоор комбинадайхид ехэхэн зорилго урдаа табина.

Д. Цыренов.

ЗЭДЫН АЙМАГТА

ХОНИН АЖАЛДА—25 ЖЭЛ

Оролдосотой ажалаараа колхоз соогоо магтаалтай болоһон Цыремпил Гендуновна Бадмажапова хонин ажал дээрэ хүдэлһөөр 25 жэл болобо. Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо ажалладаг энэ хонишон үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 124 хурьга абаа.

Энэ жэлдэ абаһан дээшэлүүлэгдэһэн уялгаа түрүү хонишон муу бэшээр дүүргэжэ байна. Нүхэр Бадмажапова жэлэй эхинһээ хойшо 100 хонин бүриһөө 100 хурьга абаад, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлнэ. Жэлэй дүүрэтэр энэ хонишон үшөө олон хурьга абаха юм.

НҮҮДЭЛ МАГАЗИН

Аймпотребсоюзай нүүдэл автолавкые даагшаар гурбадахи жэлээ ажаллажа байһан Максим Егорович Чувакиние Борьёогой совхозой, мүн аймагай колхозуудай гүүртэ, фермэнүүдээр саг үргэлжэ хаража болохо юм. Максим Егорович тусхай графигай ёһоор, гүүртэ, фермэнүүдээр ябаха зуураа, малшадта хэрэгтэй эд бараа асархаһаа гадна, дахин эрэлгэндээ юу асархаяа элирүүлдэг юм.

КОЛХОЗОЙ БИБЛИОТЕКЭ

Эндэхи библиотекэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй таатай зохидоор сагаа үнгэргэдэг газарынь болонхой. Эндэхи хүн зон үдэшэндөө библиотекэдээ олоороо ерэжэ, шэнэ газетэ, журналнуудые, элдэб номуудые уншадаг байна.

Библиотекын номуудай нэмэхэтэй хамта уншагшадайншье тоо олошорно. 4 мянга гаран номтой энэ библиотекэһээ мүнөө үедэ 240 гаран хүн элдэб ном абажа уншадаг болонхой. 70 наһатай колхозник Иван Федорович Кожевников, залуу һаалишан Галина Пашинская, мүн бусад олон хүнүүд библиотекын эдэбхитэй уншагшадынь болонхой.

Библиотекые даагша нүхэр Пашинская нэгэ газартаа саг үргэлжэ байдаггүй, малай гүүртэ, фермэнүүдээр ябадаг юм.

В. Жигжитов.

РЕДАКЦИИН ПОЧТОҺОО

Уран зохёолшодые хүлеэнэбди

Республикымнай уран зохёолшод манай Закаменай аймагта ерэдэггүй юм. Энэнь ехэ гэмшэлтэй. Манай аймаг республикынгаа ниислэл Улан-Удэһээ холохон оршожо байдагынь мэдээжэ ха юм.

Гэбэшье самолёдоор Улан-Удэһээ Городок город хүрэтэр нэгэ час үлүүтэйхэн ябаад хүрэхэ юм. Тиимэһээ эндэ ерээд ошоходо тиимэшье ехэ саг хэрэгтэй бэшэ.

Уран зохёолшодой холын аймаг ерэжэ, эндэхи колхозууд, промышленна предприятинуудаар ябажа, колхознигууд, хүдэлмэришэдэй ажал хэрэгүүдтэй танилсажа, хөөрэлдэжэ байдаг болоо һаань һайн бэлэй.

Б. Шоенов.

Коммунистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе!

гэжэ суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар мэдүүлбэ

Коммунистическэ ажалай бригадануудай, ударнигуудай мүрысөөндэ хабаадагшадай ехэ зүблөөн республикымнай ниислэл хотодо июниин 19-дэ болоһон байна. Профсоюзуудай областной соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Шевченко зүблөөн дээрэ элидхэл хээ.

Коммунистическэ мүрысөөндэ хабаадагшадай түрүүшын зүблөөнэй үнгэрһэнһөө хойшо хахад жэл үнгэрөө. Хэрбээ түрүүшын зүблөөнэй зарлагдаха үедэ коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэтэй болоһон табан бригада бии байгаа һаа, мүнөө үедэ 32 бригада тоологдоно. Хүндэтэ нэрэ зэргэтэй болохын түлөө 807 коллектив мүнөө үедэ тэмсэжэ байна. 1958 оной декабрь һарада хүндэтэ нэрэ зэргын түлөө оройдоол 200 коллектив мүрысэжэ байһан юм. Коммунистическэ ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүнөө үедэ 1200 хүн мүрысэнэ.

Элидхэлэй һүүлээр зүблөөн дээрэ 17 хүн үгэ хэлээ. Зүблөөндэ хабаадагшад Бурядай АССР-эй бүхы ажалшадта хандаһан хандалга баталан абаһан байна.

Зүблөөндэ хабаадагшадай хэлэһэн үгые хуряангыгаар толилбобди.

ГҮРЭНДӨӨ МЯХА ЕХЭЭР ТУШААХАБДИ

(Мухаршэбэрэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Х. ВАРФОЛОМЕЕВАГАЙ үгэһөө)

Оронноймнай промышленна предприятинуудта коммунистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэржэ эхилхэдэ бидэнэршье коммунистическэ ёһоор ажаллаха, ажаһууха гэжэ шиидээ һэмди. Иван Брылевой даадаг манай фермынхид коммунистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо харюусалгатай уялга абаһан юм. Тэрэ уялгамнай мүнөө муу бэшээр дүүргэгдэжэ байна. Хэрбээ бидэнэр эхэ гахай бүриһөө жэл соо 28 поршоонхо абахаар шиидэһэн байгаа һаа, 4 һарын туршада эхэ гахай бүриһөө дунда зэргээр 14 поршоонхо абаабди. Поршоонхонуудые шахан таргалуулжа, жэлэй туршада гүрэндэ 150 центнер мяха тушааха гэһэн уялгамнай мүн лэ муу бэшээр дүүргэгдэнэ.

Коммунистическэ ёһоор ажаллахынгаа хажуугаар шэнээр ажаһуухые, эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлхые оролдонобди.

Үнгэрэгшэ үбэл, хабарай туршада мүнөө үеын политика шудалнаабди, сүлөөтэй сагтаа элдэб ном, газетэ, журнал уншанабди. Ерэхэ намарһаа манай бригадын зарим гэшүүд юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ юм.

Абаһан уялгануудаа муу бэшээр дүүргэһэнэйнгээ ашаар һаяшаг коммунистическэ ажалай бригадын хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөөбди. Саашадаа энэ нэрэ зэргэеэ хүндэтэйгөөр абажа ябахын тула улам һайнаар ажаллажа, гүрэндөө тарган мяха шадаал һаа ехээр үгэхые оролдохобди.

Хүтэлбэрилэгшэднай бригадын ажалаар һонирхоногүй

(154-дэхи барилгын трестын бригадир П. ФОЛОМЕЕВЭЙ үгэһөө)

Коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэтэй болохын түлөө манай бригадынхидай мүрысэжэ байха үедэ барилгын комбинадай хүдэлмэрилэгшэд али болохоор туһалдаг, һаналаа сат үргэлжэ табидаг байһан юм. Нэгэ хэдэн сагай үнгэрһэн хойно, комбинадай директорэй тушаалда Панюшкин гэжэ хүн томилогдоһон байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо бригадымнай ажалда хүтэлбэрилэгшэд һаналаа табихаа болишоо. Элдэб материалаар дуталдаһанай шалтагаанаар бүхэли неделиин туршада

миин байнабди. Директор нүхэр Панюшкин бригадын гэшүүдэй ямараар ажаллажа, хайшан гэжэ ажаһуужа байһан тухайнь оройдоошье һонирхоногүй. Директорэй тушаалда Панюшкинай томилогдохын урда тээ манай трестдэ олон бригада хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байһан юм. Харин мүнөө тэдээн соогһоо оройдоол ганса бригада үлөө. Бүгэдэ арадай шэнэ хүдэлөөндэ манай трестын хүтэлбэрилэгшэдэй иигэжэ хайша хэрэгээр хандадаг болоһон ушарые тэсэхын аргагүй байна.

7 жэлэйнгээ даабариие дүрбэн жэлдэ дүүргэхэбди

(Кировэй нэрэмжэтэ артелиин хүдэлмэришэн Ф. НОРВАТОВАЙ үгэһөө)

Улан-Удын Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин залуушуул коммунистическэ мүрысөөндэ хабаадалсаха гэһэн москвагайхидай уряае һайшаан дэмжэһэн байгаа. Мүнөө үедэ артельдэмнай 3 бригада шэнэ мүрысөөндэ жагсаад, коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэтэй болохын түлөө тэмсэжэ байна. 36 хүн коммунистическэ ажалай ударнигай нэрэ зэргэтэй болохын түлөө мүрысэнэ.

Шаажан гүйлгэһэн амһартануудые бүтээн гаргадаг манай артель мүнөө үеын шэнэ техникээр хангаданхай. Артелиимнай гэшүүд бүтээн гаргадаг продукциингаа шанарые һайжаруулхын түлөө бага бэшэ ажал

хэнэ. Коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэтэй болохын түлөө мүрысөөндэ жагсаһанһаа хойшо бригадымнай гэшүүн бүхэн ажалдаа харюусалгатайгаар хандадаг, техническэ эрдэмээ дээшэлүүлхын түлөө кружогто һуралсадаг болоһон байна. Бидэнэр мүнөө үедэ хоёр мэргэжэлтэй болохын түлөө оролдожо байнабди. Ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлһэнэй ашаар бригадамнай үдэр бүриингөө даалгабариие 180—200 процент дүүргэдэг болоо.

Манай бригада Свердловско областиинхидай үүсхэлые һайшаан дэмжэжэ, долоон жэлэйнгээ түсэбые дүрбэн жэлдэ дүүргэхэ уялга абаад, улам һайнаар ажаллажа байна. Абаһан уялгаяа хүндэтэйгөөр дүүргэжэ, коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэтэй болохын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэбди.

Шэнэ мэргэжэл шудалжа байнабди

(Зэдын комбинадай бригадир П. СЛЕПНЁВОЙ үгэһөө)

Холтосоной руднигта ажалладаг манай бригадын гэшүүд Москва-Сортировочная гэжэ депогой хүдэлмэрилэгшэдэй хандалтатай танилсаһанайнгаа удаа шэнэ хүдэлөөндэ хабаадалсаха гэжэ шиидэһэн байгаа. Мүнөө бригададамнай 11 хүн ажаллана.

Коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байһан манай бригада таба һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид 111 процент дүүргэһэн байна. Бригадымнай гэшүүд ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхын, продукциин үные химдаруулхын, эрдэмээ дээшэлүүлхын тула тэмсэхэ зуураа, культурна һайнаар ажаһуухые оролдоно. Ажалдаа гээгдэжэ ерэдэг ушар огто үгы болонхой.

Бригадын гэшүүн бүхэн шэнэ мэргэжэл шудална. Мүнөө 11 хүнэймнай 9-ниинь таба—табан мэргэжэл шудаланхай. Тиимэһээ ямаршье сагта бэе бэеынгээ орондо хүдэлжэ шадаха болообди. Свердловско областиинхидай үүсхэлые һайшаан дэмжэжэ, долоон жэлэйнгээ даалгабариие 6 жэлдэ дүүргэхэ уялга абаһан байнабди.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Заиграйн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой адуушан К. Намсараев, Закаменай аймагай «Победа» колхозой һаалишан Мария Бадмаева, Заиграйн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой прицепщик Сергей Сангалов, Закаменай аймагай «40 лет Октября» колхозой һаалишан Марина Цыренова, Закаменай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тугалшан Людмила Демина суглаанай забһарта хөөрэлдэжэ байна.

З. Веснинагай фото.

Коммунистическэ ажалай бригадануудай, ударнигуудай зүблөөндэ хабаадагшадай Бурядай АССР-эй бүхы ажалшадта хандаһан

ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүхэд! Эрхим түрүү хүнүүднай долоон һарын саада тээ коммунистическэ ажалай бригаданууд болон ударнигуудай мүрысөөнэй тугые анха түрүүшынхеэ үргэн мандуулһан байгаа. Мүнөө үедэ республика доторнай 800 гаран түрүү бригада, 1200 ударник энэ туг доро жагсана. Коммунистическэ мүрысөөндэ хабаадагшад үдэр ерэхэ бүри олошорно. Коммунистическэ ажалай бригаданууд болон ударнигууд долоон жэлэй туршада шэнэ амжалта туйлахын түлөө мүрысөөндэ эгээн түрүүлэн хабаадаһан байна. Тэдэнэр ажалдаа эзэн ёһоор хандаха, үүсхэл гаргаха, эрдэмээ дээшэлүүлхэ, ажабайдалда, олониитын дунда гурим сахиха талаар гайхамшагта жэшээ харуулжа байна.

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой зэд шудхадаг цехтэ ажалладаг Владимир Соболевой бригада коммунистическэ ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөөд, тэрэ нэрэеэ алдахагүйн түлөө эрхимээр ажаллана. Бригадын гэшүүд коммунистическэ уялгануудаа дүүргэхын түлөө улам эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Соболевой бригада үйлэдбэридөө ехэ амжалта туйлажа, жэлэйнгээ уялгые таба һарын турша соо дүүргэөд, Россиин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй алдарта ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө тэмсэжэ байна. Соболевой бригада шудхалаагай шэнэ арга үйлэдбэридөө хэрэглээ, тэрээнэйнь ашаар продукциин өөрынь үнэ сэн нилээд химдарба. Энэ аргые шудалхын түлөө тус заводто түмэр замшадай Бүхэсоюзна зүблөөн зарлагдаһан байна. Бригадын гэшүүд ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Бригадир Владимир Соболев цехтэхи нүхэрэй сүүдые хүтэлбэрилнэ, Виктор Денисов редколлегиин гэшүүн байхаһаа гадна, цех соохи ДОСААФ-эй комитедэй түрүүлэгшээр ажаллана. Геннадий Соболев заводтоо бэрхэ спортсмен гэжэ суурхахаһаа гадна, физкультурна хүдэлмэриие эмхидхэдэг юм. Гадна Соболевой бригадынхид эрдэмээ дээшэлүүлхын тула политехническэ институтда орожо, заочноор һуралсахаар бэлэдхэнэ.

Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гахайн фермынхид коммунистическэ ёһоор ажаллажа, хүдөө ажахынхидта үльгэр жэшээ харуулжа байна. Эндэ ахалагша гайхайшанаар Хоря Варфоломеева ажалладаг юм. Энэ фермын эбтэй эетэй гэшүүд жэл соо эхэ гахай бүриһөө 28 поршоонхо абахын түлөө амжалтатай һайнаар ажаллана. Басагад эхэ гахай бүриһөө мүнөө 14 поршоонхо абанхай. Эдэнэр сүлөөтэй сагтаа эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлнэ, уран һайханай самодеятельностьда булта хабаадана.

Коммунистическэ ажалай үльгэр жэшээ харуулһан бригадануудтахи гэшүүдэй, ударнигуудай нэрэнүүдые олоор дурдамаар.

Гэхэ зуура коммунистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлхын тула бидэнэр бүхы арга боломжоёо хүсэд хэрэглэжэ үшөөл шаданагүйбди. Жэшээнь, промышленна томо предприяти болохо Зэдын комбинадай хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй оройдоол 5 процентнь коммунистическэ ажалай коллективүүдэй, ударнигуудай нэрэ зэргэтэй болохын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсанхай. Ой модоной, загаһанай, промышленностиин предприятинуудта, барилгануудта мүрысөөн үшөөл һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ.

Мухаршэбэрэй, Хориин, Тарбагатайн, Иволгын, мүн республикын бусадшье аймагуудай колхозууд, совхозуудта коммунистическэ мүрысөөн үшөөл һайнаар дэлгэрүүлэгдэнэгүй.

Коммунистическэ ажалай бригадануудай гэшүүд эрхим ажалаараа бусадта жэшээ харуулжа, коммунистическэ ажалай бригадануудые, ударнигуудые олошоруулха хэрэгтэ туһалха зэргэтэй.

Коммунистическэ общество үргэн далайсатайгаар байгуулжа байһан коммунистическэ ёһоной ажал эрхилэгшэд үйлэдбэри дээрэ, ажабайдалда хараһан үзэһэн ямаршье дутагдалнуудые обёоронгүй гараха ёһогүй. Коммунистическэ мүрысөөндэ хабаадагшад арюун һайхан сэдьхэлтэй, эршэ зоригтой хүнүүдые хүмүүжүүлхын түлөө тэмсэхэ уялгатай.

Манай арад коммунистнуудай ленинскэ партиин зааһан замаар эбтэй эетэйгээр дабшажа ябана.

Манай зэргэдэ—коммунистическэ мүрысөөндэ бүри олон хүн хабаадалсаг лэ. Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһэнһээнь хойшо 300 жэлэй ойн һайндэрые ажалай шэнэ ехэ амжалтаар угтахабди, долоон жэлэйнгээ түрүүшын жэлые болзорһоонь урид дүүргэхэбди.

Коммунизм байгуулжа байгаа совет арад мандаха болтогой!

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулан эмхидхэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Суглаанай зал. 2. Профсоюзуудай областной Соведэй түрүүлэгшэ В. Шевченко элидхэл хэжэ байна.

З. Веснинагай фото.

ЭРХИМ ШАНАРТАЙ ПРОДУКЦИ ГАРГАХЫН ТҮЛӨӨ

(„Механлит" заводой хүдэлмэришэн Н. ДЕМИНОЙ үгэһөө)

Орон доторoo коммунистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэһэн москвагайхидай уряае манай «Механлит» заводой залуушуул һайшаан дэмжэһэн юм. Мүнөө үедэ предприятиимнай хоёр бригада коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэтэй болоо. Тэрэшэлэн 21 бригада коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэтэй болохын түлөө тэмсэжэ үргэлжэлһөөр. Энэ мүрысөөндэ мүнөө үедэ заводоймнай хүдэлмэришэдэй хахадынь шахуу хабаадалсана. Гадна 6 хүн коммунистическэ ажалай ударнигай нэрэ зэргэтэй болохын түлөө тэмсэнэ.

Шэнэ мүрысөөндэ хабаадаһан бригадануудай гэшүүд ажалдаа улам харюусалгатайгаар хандадаг болобо. Мүнөө үедэ хүдэлмэришэн бүхэн ажалладаг газараа сэбэрээр байлгадаг болонхой.

Коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн манай бригадынхид булта һуралсана. Жэшээнь, бригадир Юрий Филиппов Ленинградай институтда, Евгений Янтыров лесотехническэ техникумдэ орохоор бэлэдхэжэ байна. Би хүдөө ажахын техникумдэ заочноор һуралсанаб.

Манай бригадынхидай оруулһан уралан нарижуулгын хоёр дурадхал үйлэдбэридэ хэрэглэгдээ. Нэгэ дурадхалайнь үйлэдбэридэ хэрэглэгдэхэдэ ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлээ. Продукци голодоһогүйгөөр гаргагдадаг болоо. Бригадымнай гэшүүн бүхэн бэе бэеынгээ хэхэ ажалые һаадгүйгөөр хэдэг болоо, лахадааб гэхэдэ, бидэнэр хоёрдохи мэргэжэл шудалаабди.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэлтэй танилсахын зорилгоор мяха-консервын комбинадта, сэмбын фабрикада ошожо ерээбди. Бидэнэр ажалайнгаа бүтээсые саг үргэлжэ дээшэлүүлхын түлөө оролдохо зуураа, эрхим шанартай продукци бүтээн гаргахые хүсэнэбди.

Туһаламжа хэрэгтэй

(ВЛКСМ-эй Иволгын айкомой секретарь К. ЛУБСАНДОРЖИЕВАЙ үгэһөө)

Совет засагай үедэ ургаһан коммунизмын үзэл сурталаар хүмүүжүүлэгдэһэн гайхамшагта залуушуул энэ зал соомнай суглараад байна. Эдэнэрэй дунда манай аймагай совхоз, колхозуудай залуушуулшье олон бии.

Орон соогуур коммунистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэржэ эхилхэдэ аймагай колхозуудтахи гүүртэ, фермэнүүдэй олон тоото залуушуул шэнэ хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа ороо бэлэй. Коммунистическэ ажалай гүүртэ, фермэнүүдэй нэрэ зэргэтэй болохын түлөө тэмсэжэ байһан хэдэн бригада аймаг соомнай тоологдоно. Коммунистическэ ажалай ударнигай нэрэ зэргэтэй болохын түлөө мүрысөөндэ дүшөөд хүн хабаадалсанхай.

Шэнэ мүрысөөндэ хабаадалсаһан аймагай залуу һаали-

шад абаһан уялгаяа муу бэшээр дүүргэжэ байна. Тэдэнэр һайнаар хүдэлхынгөө хажуугаар культурнаар ажаһуудаг болонхой. Гэхэ зуура эрдэмээ дээшэлүүлхэ тушаа тэдэнэрэй абаһан уялгань муушагаар дүүргэгдэнэ. Яахадааб гэхэдэ, хүдөөгэй үдэшын һургуулинууд үшөөл үсөөн.

Орондоо тоһо, мяха шадаал һаа ехээр үгэхын зорилгоор тэмсэжэ байһан хүдөөгэй залуушуулда али болохоор туһалха гээшэ угаа шухала байна. Республикын уран зохёолшодой, артистнууд, уран зураашад, композиторнууд болон бусадай хүдөөгэй залуушуулда саг үргэлжэ һаналаа табижа, туһалдаг болоо һаань, ехэ һайн байха һэн. Театрын артистнууд, уран зохёолшод хүдөө нютагуудаар, гүүртэ, фермэнүүдээр үшөөл үсөөн ябана.

Республикын дээдэ һургуулинуудай студентнэр хүдөөгэй залуушуулда али болохоор туһалха аргатай. Энэ асуудалые ВЛКСМ-эй обком хараадаа абаха бэзэ гэжэ һанагдана.

Эбтэй эетэйгээр ажалланабди

(Тимлюйдэхи цементын заводой хүдэлмэришэн А. КИСЮТИНЭЙ үгэһөө)

Коммунистическэ ёһоор ажаллаха, ажаһууха, һураха гэһэн харюусалгатай уялга абахадаа бидэнэр вагонуудһаа ашаа буулгаха даалгабаряа үдэр бүри 110 процент дүүргэхэ, культурнаар ажаһууха, эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэһэн байгаабди. Уялгаяа муу бэшээр дүүргэһэн дээрэһээ нүхэр Ж. Гомбоев түрүүтэй манай халаанайхид Тимлюйдэхи цементын завод соогоо эгээн түрүүн коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна.

Зарим гэшүүднай коммунистическэ мүрысөөндэ орохын урда тээ ажалдаа уунхайшаг ерэдэг, тамхи татадаг байһан юм. Тиимэ таа-

гүй зан гаргадаг нүхэдөө хамтынгаа суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэһэнһээмнай хойшо тад ондоо болоо. Жэшээнь, Алексей Вяткин заримдаа архи уужа, ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг байһанаа мүнөө архяа хаяжа, түрүүшүүлэй зэргэдэ жагсаад, хоёрдохи мэргэжэл шудалжа байна. Манай халаанайхид эрхим ажалайнгаа түлөө гансашье транспортна цех соогоо бэшэ, харин бүхы завод соогоо хүндэтэй болонхой. Мүнөө һара бүриимнай даалгабари 115—120 процент дүүргэгдэдэг болоо.

Бидэнэр коммунистическэ ёһоор, эбтэй эетэйгээр ажаллахынгаа хажуугаар культурнаар ажаһуухые, эрдэмээ дээшэлүүлхые оролдонобди.

ЭРДЭМ ҺУРГУУЛЯА ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ ХҮСЭЛЭНТЭЙБДИ

(Хонишон К. ЛАПИНАГАЙ үгэһөө)

Кударын аймагай «Путь к коммунизму» колхозой олохон хонишод коммунистическэ ажалай бригадануудай нэрэ зэргэтэй болохын түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Табан хонишодһоо бүридэһэн манай бригада хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысэжэ эхилһэнһээ хойшо бага бэшэ ажал хэһэн байна.

Бригадын гэшүүд ажаллаха, амархынгаа хажуугаар эрдэм һургууляа дээшэлүүлхые хүсэнэ. Гэбэшье юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ аргагүй байнабди. Энээниимнай хараадаа абажа, һургуулиин багшанар манда туһалха бэзэ гэжэ найданабди.

Ноһоной тоо бүридхэлые гуримшуулха

Кударын колхозуудта ажал хүдэлмэридөө шалгарһан түрүү хонишод олон. Жэшээлхэдэ, хонишод И. А. Колодиной, Н. М. Агафоновой, Д. Э. Раднаевай, С. Б. Сахиясвай, мүн бусадайшье нэрэ гансахан Кударада мэдээжэ бэшэ юм. Тэдэнэр нёдондо жэл хонидоо тобир тарганаар ондо оруулжа, элбэг дэлбэг ноһо хайшалжа, республика соогоо магтуулаа һэн. Мүнөөшье Кударын хонишод түүхэтэ долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ ноһо абалгаяа нёдондонойхидо орходоо 29,6 процентээр дээшэлүүлхэ гэһэн мүрысөөндэ оролсоод, эршэмтэйгээр ажаллажа байнад.

Республикымнай колхоз, совхозууд гол түлэб хониной ноһо гүрэндөө худалдажа, тушаажа олзо доходоо нэмээжэ, баяжажа байдагынь мэдээжэ ха юм. Жэшээлхэдэ, хонин һүрэгөөр дэншье олон бэшэ Кударын колхозууд нёдондо жэл гүрэндөө 3,5 миллион түхэригэй ноһо тушаагаа һэн. Зүгөөр эндэхи колхозууд хониноо хайшалһан ноһоёо тон нарнаар бүридхэжэ, урилтэ, гээлтэдэ оруулангүйгөөр гүрэндөө тушаагаа, худалдаа һаа, бүри ехэ олзо олохо байгаа. Теэд зарим колхозуудта үнэ сэнтэй ноһониинь муугаар бүридхэгдэжэ, урилтэ гээлтэдэ орожо байхаһаа гадна, мэхэшэн, хулгайшадай хармаанда мүнгэн болоод орожо байһаниинь элирүүлэгдээ һэн.

Жэшээлхэдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо нёдондо жэлэй тоосоогоор һүүлэй хоёр жэл соо 8,8 центнер ноһон «хатаһан, хороһондо» тоологдожо, хаягдаа гэжэ зууршалагдана. Энэнь 1954 оной июлиин 26-да СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй захиралтаар хараалагдаһанда орходоо 9 дахин үлүү ноһон хаягдаа юм. Теэд ямар шалтаг дээрэһээ иимэ ехэ ноһон хорооб гэжэ колхозой бухгалтериһээ асуухада, энээниие баримталха документ үгы байшоо. Энэшье дутагдалынь колхозой бухгалтернуудта һанаа оруулаагүй. Харин тэдэнэр 1958 ондо хайшалагдаһан 140 центнер ноһонһоо 515,7 килограмм хороо гэһэн документ данса соогоо баһа үдэжэрхёо. Энэмнай нихэдээ юун боложо байна гээшэб, 140 центнерһээ оройдоо 50 килограмм ноһо хаяха аад, 10 дахин ехэ ноһо хаяжархиха гээшэ тон болохогүй хэрэг лэ. Энэ баримтые элирүүлхэдэ хайшалагдаһан ноһо шанараарнь, класс классаарнь илгаад бүридхэхэ, тиигээд «Заготконтородо» тушааха ажалтай байһан нүхэр Будацыренов тиимэ ехэ ноһо хии хороо гэһэн акт табяа юм. Теэд тэрэ актыень колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Иванов хараад, дээрэнь («Суглаан дээрэ хараһанай хэрэггүй, хатаа, хороо гээд хаяха». **Иванов**) гэжэ резолюци табижархиһан байгаа. Эндэһээ харахада, түрүүлэгшэ нүхэр Иванов колхозойнгоо зөөриин иимэ ехээр үригдэжэ, хүнэй хармаанда орожо байһыень элирүүлжэ, тэрэ дары хэмжээ абаха байгаад, харин тэрэниие бусадта мэдүүлхэгүйн, далдалхын хойноһоо оролдоо. Хэрбээ тэрэ ноһыень гүрэндэ тушаагаа, худалдаа һаа, 20 гара мянган түхэриг олзо колхоздо орохо байгаа бшуу. Теэд энэ зөөринь имагтал түрүүлэгшын гэмээр мэхэшэн, хулгайшадай гарта орожо, миин талаар хосороо бшуу. Мүн колхозой бухгалтеришье энэ талаар ехэхэн дутагдалтай. Бухгалтериин хүдэлмэрилэгшэдэй ноһононойнгоо документые хайша хэрэгээр табижа байһаниинь элирүүлэгдээ. Зарим документнүүдэй тоонуудынь хэдэн дахин заһагдаһан, балартуулагдаһан байгаа. «Ноһононойнгоо документые ингээд лэ табижархидагбдил даа. 1957 ондо ноһоной документ бүришье гуримгүй байгаа һэн. Хэдышье центнер ноһо хулууже болохо байгаа» гэжэ ахалагша бухгалтер нүхэр Хутаков мэдүүлнэ. Теэд нүхэр Хутаков ноһононойнгоо документын муугаар табигдажа байһыень өөрөө мэдэжэ, ойлгожо ябаһан аад, саашадань һайжаруулаагүй, хайша хэрэг орхижорхёо. 1958 ондо колхозһоо «Заготконтородо» абаашаһан ноһоной накладной, документ бухгалтеридэ мүнөөшье болотор үгы байһаар. Теэд һая хайшалһан ноһоёо шэгнэн хэмжэнгүйгөөр, ямаршье документ табингүй «Заготконтородо» абаашажа байхадаа нүхэр Будацыренов юушье хэжэ ябаха аргатай байгаа бшуу.

Тиихэдэ эндэхи Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо хоёр жэл соо 23,3 центнер гү, али 93 мянган түхэригэй сэнтэй ноһон нормоһоо гадуур «хатаа, хороо» гэгдээд хаягдаа. Һаяхан шалгалта хэжэ байхадаа колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Банзаровта нэгэ квитанци харуулаабди. Энэ квитанциинь Кударын сельпогой бэлэдхэгшэ нүхэр Соболев «Нүхэр Банзаров 14,6 килограмм ноһо тушаажа, 688 түхэриг 48 мүнгэ абаа» гэжэ худалаар бэшээд, колхозой правленидэ үгэжэрхиһэн байгаа. Нүхэр Банзаров энээниие мэдээгүй ябаа бшуу. Харин мүнөөл ноһононойнгоо орошо, гарашые гуримшуулха гэжэ шиидэбэ.

Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Перевалов) 1958 ондо ноһононойнь орошо гаргашалагдаһанһаань бата байшоо. Энэнь имагтал ноһоной документын муугаар табигдажа байһанһаа болоо бшуу.

«Дружба» колхоздо ноһоной орошо, гарашын нёдондо жэлэй дүн гаргахань бэрхэтэй байгаа.

Кударын зарим колхозууд хамта 4 тонно гаран ноһоёо «хатаа, хороо» гээд хаяа. Энэнь хараалагдаһанда орходоо 10 дахин ехэ юм. Теэд нүгөө зарим колхозуудтань нэгэшье грамм ноһон хаягдаагүй гэхэ гү, али «Заготконтородо» тушааһан ноһононойнгоо квитанциие баримталан, тэды шэнээн ноһон энэ жэл хайшалагдажа абтаа гэһэн документ хэжэ байгаа.

Аймагай хүдөө ажахын инспекци колхозуудай тоосооной документнүүдые дансалжа байдаг аад, ноһоной иимэ ехээр үригдэжэ, хаягдажа байһыень элирүүлээгүй. Инспекциин хүдэлмэрилэгшэд зүб, буруу хэрэгүүдэй хоорондохи илгаае элирүүлхын хойноһоо эрид шууд тэмсэнэгүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Тэрэшэлэн аймпотребсоюзай бэлэдхэлэй конторо үнгэрһэн хоёр жэл соо колхозуудай ямаршье документгүйгөөр эльгээһэн 210 тонно ноһо тушаажа абаһандаа зэмэтэй.

Ноһоной орошо, гарашын документнүүдэй колхозуудта муугаар табигдажа, мүн аймпотребсоюзай (түрүүлэгшэнь нүхэр Москвитин, заготконторынь директор нүхэр Максимов) хүдэлмэрилэгшэдэй ажалдаа хойрогоор хандажа байһыень һамбаашалан, ноһо үбэршэлэгшэд олошоршоһон байба. Нэрлэн хэлэхэдэ, худалдаа наймаанай кооперациин хүдэлмэрилэгшэд М. С. Степанов, Е. А. Сметанина, И. Л. Собашников, О. Л. Ленскинова, А. М. Соболев, А. И. Сутемьев, Ф. С. Родионов гэгшэд 2,6 тонно ноһондо 370 гаран худал хуурмаг квитанцинуудые бэшэжэ, 100 гара мянган түхэриг үбэршэлөөд байһанаа элирүүлэгдээ. Нэрлэгдэһэн хулгайшад худал хуурмаг 230 гаран квитанцияа үни хада наһа бараһан, жэшээлхэдэ, Дмитрий Егорыч Максимов, Агафон Жарников болон бусадай нэрэдэ бэшэһэн байна. Нүхэр Степанов толгойтой эдэ хулгайшад энэ жэлэй ноһо хайшалалгын үедэ баһал юу хээ үбэршэлхэеэ, хэн нэгэниие мэхэлхэеэ бэлдэжэ байһанаа элирүүлэгдээд, ажалһаа гаргагдажа, сүүдтэ үгтэбэ:

Мүнөө хониноо хайшалжа абаһан ноһоёо үрин, хаянгүйгөөр гүрэндөө тушаажа, худалдажа, колхоз, совхозоо баяжуулха, илангаяа ноһоной орошо, гарашын документнүүдые тон наринаар хээд, хадагалжа байха гээшэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй нангин уялга мүн. Энэ талаар Хүдөө ажахын министерство тусхай хэмжээ абаха зэргэтэй.

И. Тыжебров,
РСФСР-эй Финансын министерствын БурАССР-тэхи хиналта-шалгалтын управлениин ахалагша хинан-шалгагша.

Һайн ноһон абтана

«Дружба» колхозойхид түүхэтэ һайндэрэй хүндэлэлдэ гүрэндөө ноһо тушааха хахад жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ зорилго табяад, эршэ зоригтойгоор ажаллажа байнхай. Энэ колхозой отаронуудта ноһо хайшалжа эхилһээр хэды хоноо. Эндэ түрүүшын 5 үдэртэ 1000-аад хонин хайшалагдажа, нарин, нарибтар ноһон ехээр абтажа байна. Дүй дүршэлтэй колхознигууд үдэртөө 30—40 хони хайшалжа, даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Колхозой тарган эрьенүүдһээ 3—4 килограмм хүрэтэр нарин, нарибтар һайн шанартай ноһон абтана.

Энэ колхозойхид һайндэр болотор бүхы хонидойнгоо ноһо хайшалжа дүүргэхэнь.

С. Аюшеев.

Закамен.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэхи зүблөөн

БАРУУН ГҮРЭНҮҮДЭЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ ДУРАДХАЛААР ЗҮБЛӨӨНЭЙ ХҮДЭЛМЭРИДЭ ИЮЛИИН 13 ХҮРЭТЭР ЗАБҺАРЛАЛГА СОНОСХОГДОО

ЖЕНЕВА, июниин 20. (**ТАСС-эй тусхай корр.**). Зүблөөнэй хүдэлмэридэ забһарлалга хэхэ, тиигээд энэ оной июлиин 13-һаа дахяад хүдэлмэрилжэ орохо гэжэ Женевэдэхи зүблөөнэй энэ үдэрэй заседани дээрэ шиидхэгдэбэ.

Забһарлалга хэхэ тухай дурадхал США-гэй, Англиин, Франциин делегацинуудай зүгһөө США-гэй гүрэнэй секретарь К. Гертер үсэгэлдэр болоһон хоёрдохи юрын уулзалгын үедэ оруулһан байгаа. СССР-эй делегаци хэлсээ үргэлжэлүүлжэ, забһарлалга хэнгүйгөөр һайн үрэ дүн түйлаха шухала гэжэ тоолодог байбашье, К. Гертер, С. Ллойд, Кув де Мюрвиль гэгшэдэй забһарлалга хэхые баадхажа байһан дээрэһээнь тэдэнэй иимэ хараа бодолые СССР-эй делегаци анхаралдаа абаха зэргэтэй болоно гэжэ уулзалгын үедэ А. А. Громыко мэдүүлһэн байгаа. Тиихэдээ, СССР-эй делегациин һанамжын ёһоор, забһарлалга эгээн лэ богонихон саг соо хэгдэхэ ёһотой гэжэ А. А. Громыко онсолон тэмдэглэһэн байна.

Мүнөөдэр 11 часта зүблөөнэй хуулита заседани ойр зуура боложо, А. А. Громыко түрүүлэгшээр һуугаа. Зүблөөндэ хабаадагшадай һанамжануудаа мэдэлсэлгын үедэ зүблөөнэй хүдэлмэридэ забһарлалга хэхэ гэһэн дурадхал ороһон байна. Хүдэлмэреэ июлиин 13-да дахяад эхилхэ гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад хэлсээд байна гээд А. А. Громыко мэдүүлээ.

Ээлжээтэ заседанида июлиин 13-да 15 час 30 минутада суглараха гэжэ шиидхэгдэбэ.

Удаань зүблөөндэ хабаадагшад доро дурсагдаһан коммюнике һайшаан баталаа:

ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ ЖЕНЕВЭДЭХИ ЗҮБЛӨӨНЭЙ 1959 ОНОЙ ИЮНИИН 20-НОЙ КОММЮНИКЕ

«Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэхи зүблөөн майн 11-дэ эхилээ һэн. Зүблөөнэй зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаһан асуудалнуудаар тэрээндэ хабаадагшад һанамжануудаа һайса мэдэлсэһэн байна. Саашадаа хэлсээ хэжэ, зүбшэлгээ үргэлжэлүүлхэ шухала гэжэ министрнүүд тоолоно.

Женевэдэхи зүблөөнэй хүдэлмэридэ забһарлалга хээд, 1959 оной июлиин 13-һаа дахяад хүдэлмэрилхэ гэжэ министрнүүд хэлсээ».

Женевэдэхи зүблөөнэй хүдэлмэридэ али болохо туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө Швейцариин правительствода, Женевын засаг баригшадта зүблөөндэ хабаадагшадай зүгһөө баясхалан хүргөөд, мүн зүблөөнэй техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй һайнаар хүдэлмэрилһые тэмдэглээд, А. А. Громыко заседаниие хаагдаһан дээрэ соносхоо.

Удаадахи заседанинь июлиин 13-да 15 час 30 минутада болохо юм.

Советско-германска хани барисаанай илалта

БЕРЛИН, июниин 20. (**ТАСС-эй тусхай корр.**). ГДР-эй ажалшадай түлөөлэгшэдтэй уулзалгада зорюулагдан, Кремлиин Ехэ ордон соо болоһон Москвагай ажалшадай митингые аха дүүгэй хани барисаанай илалта гэжэ Германиин Демократическа Республикада тоологдоно.

Энэ ушарта гол анхаралаа хандуулха зуураа, ГДР-эй партийно-правительственна делегациин СССР-тэ ошоһон тухай коммюникедэ гар табигдаһан тушаа, делегациин хүндэлэлдэ зорюулан, КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Кремль соо уулзалга хэһэн тушаа Берлинэй демократическа хэблэл мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Н. С. Хрущевой, В. Ульбрихтын, О. Гротеволиин хэлэһэн үгэнүүдые «Нейес Дейчланд» газетэ хүсэдөөр толилоо.

Кремль соо болоһон ехэ митинг эб найрамдалай болон хани барисаанай зам заажа үгэнэ. Эбэй договор баталха, Баруун Берлиндэхи эзэмдэлгын гуримые усадхаха гээшэ гол зорилго болоно гээд «Нейес Дейчланд» газетэ тэмдэглэнэ.

Хэлсээ баталха талаар гаргагдажа байһан хүсэлэл оролдолгодо һаад түбэг ушаруулагдаад байгаа гээшэ һаань, ГДР-тэй эбэй договор баталагдаха гэжэ СЕПГ-гэй центральна орган онсолон тэмдэглэһэн байна.

Германиин Демократическа Республика бүхы Германидахи эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй түшэг тулгуури болоно. Тэрэнэй гол зорилгонуудай нэгэн юуб гэхэдэ, эб найрамдалда дуратай демократическа Германиие байгуулхын түлөө, шэнэ дайнай гуламта боложо шадахаар бэшээр Германиин хүгжэхын түлөө тэмсэл мүн болоно гэжэ Н. С. Хрущевой хэлэһые «Нейес Дейчланд» тусгаар илгаруулан толилһон байха юм.

Германитай эбэй договор баталха, Баруун Берлиндэхи эзэмдэлгын гуримые усадхаха гээшэ гол шухала асуудалнууд болоно. Эдэ асуудалнуудые шиидхэлгэһээ уласхоорондын байдалай һайжаралга нилээд дулдыдаха юм гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ июниин 19-дэ Москвада хэлээ гээд «Берлинер цейтунг» тэмдэглэнэ. «Кремль соо хани барисаанай угаа ехэ митинг болобо», «Үнэн зүб политика бэелүүлхэ шухала», «Германиин асуудалые амгалан ёһоор шиидхэхэ зорилготой хамтын хүсэлэл оролдолгын шэнэ шата», «Хани барисаанай түгэлдэр илалта» гэһэн гаршагуудтайгаар Кремль соо болоһон митинг тухай мэдээсэлнүүдые Берлинэй демократическа газетэнүүд толилоо.

ГДР-тэй эбэй договорой баталагдаад байгаа һаань, эзэмдэлгын бүхы үлэгдэлнүүд хүсэд усадхагдаха, ГДР бүрин эрхэтэй болохо юм. Хэрбээ эзэмдэлгын гуримые хүсэ хэрэглэн дахяад һэргээхэ гэжэ бусад гүрэнүүдэй һэдээ һаань, Советскэ Союз өөрынгөө мэдэлдэ байһан бүхы арга хэрэгсэлнүүдээр ГДР-ые дэмжэхэ гэжэ Советскэ правительствые толгойлогшын хэлэһые «Нейе цейт» газетэ тусгаар илгаруулжа толилһон байна.

Кремль соо болоһон митинг тухай мэдээсэлнүүд Германиин Демократическа Республикын радиостанцинуудаар нэгэнтэ бэшэ дамжуулагдаа.

ВСНП-гэй САГ ҮРГЭЛЖЫН КОМИТЕДЭЙ ЗАСЕДАНИ

ПЕКИН, июниин 20. (ТАСС). Хани барисаан, харилсаа холбоон тухай Хитадай Арадай Республикын болон Венгриин Арадай Республикын хоорондо баталагдаха договорто 1959 оной майн 6-да КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лай, Венгриин хүдэлмэришэн-таряашанай революционно правительствын түрүүлэгшэ Ференц Мюнних гар табиһан байгаа. Бүхы Хитадай арадай түлөөлэгшэдэй суглаанай саг үргэлжын комитет энэ договорые мүнөөдэр баталаа гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна.

„Дээдэ тушаалтанай зүблөө зарлаха шухала"

ПЕКИН, июниин 20. (ТАСС). Советскэ Союзай болон ГДР-эй арадуудай хани барисаанай митингын Кремль соо июниин 19-дэ боложо, тэрээн дээрэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгые Хитадта угаа ехэ анхаралтайгаар угтаа. КНР-эй Пекиндэхи арадай центральна радиостанци, тэрэшэлэн Шанхайдахи, Тяньцзиньдахи, Хитадай бусад городуудтахи радиостанцинууд Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгын хураангы удхые мүнөөдэр хэдэн дахин дамжуулаа.

Пекинэй «Бэйцзин Ваньбао» гэжэ үдэшын газетэ Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгын дэлгэрэнгы удхые нэгэдэхи хуудаһандаа толилоо. «Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөө таһалдуулхые баруун гүрэнүүд оролдоно. Дээдэ тушаалтанай зүблөө зарлаха шухала» гэжэ газетэ гаршагтаа онсолон тэмдэглэһэн байна.

Уласхоорондын шэнжэлэл

ЖЕНЕВЭДЭХИ ЗҮБЛӨӨН ДОЛООН ХОНОГОЙ ТУРШАДА...

Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэхи зүблөөн хүдэлмэрилжэ эхилһээр зургаадахи долоон хоногоо түгэсхэбэ. Энэ болзорой туршада зүблөөн ямар үрэ дүн туйлааб?

Июниин 10-да советскэ делегациие толгойлогшо А. А. Громыко Советскэ правительствын шэнэ дурадхалнуудые зүблөөнэй үзэмжэдэ табиһан байна. Тэдэ дурадхалнуудай удхань юуб гэбэл, Баруун Берлиндэ тогтоогдоһон эзэмдэлгын гуримые энэ дары бүрин усадхахагүй гэжэ СССР зүбшөөрһэн байгаа. Баруун гүрэнүүдэй энэ хэрэгтэ үшөөл бэлэн бэшэ байһыень Советскэ Союз хараадаа абаһан юм. Энээнтэй хамта, Советскэ Союз нийтэ Германиин комитет байгуулха гэһэн байгаа. Тэрэ комитет жэлэй туршада эбэй договорые бэлэдхэхэ талаар, Германиин хоёр гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаа һайжаруулжа, тэдэнэй нэгэдэлые бэлэдхэхэ талаар тодорхой хэмжээнүүдые бэелүүлхэ ёһотой һэн.

Женевэдэхи хөөрэлдөөнэй үзэмжэдэ табигдаһан асуудалнуудай зүбөөр шиидхэгдэхые хүсэжэ байһан хүнүүд Советскэ правительствын шэнэ дурадхалнуудые һайшаагаа.

«Берлинер Цейтунг» газетэ, элитэ немец эрдэмтэ, «ООН-эй асуудалнуудаар немецкэ лигиин» түрүүлэгшэ профессор Штейнигер манай дурадхалнуудые һайшааха зуураа, Советскэ Союзай политика эб найрамдалые хангалгаха, үгээ ойлголсохо хэрэгтэ шэглүүлэгдэнэ гэжэ мэдүүлнэд.

Мүн «Трибуна Люду» гэжэ Польшын газетэ Советскэ Союзай дурадхалнуудые һайшаажа бэшэнэ.

Тэрэшэлэн эб найрамдалые хүсэһэн манай правительствын үүсхэлые дэмжэдэггүй оронуудай газетэ болон журналнууд Советскэ правительствын дурадхалнуудые мүн лэ һайшааһан байха юм. Эдэ дурадхалнууд зүблөөнэй хүдэлмэриие урагшатайгаар ябуулха хэрэгтэ аша туһатай юм гэжэ Баруун Германиин «Дейче Фольксцейтунг» газетэ тэмдэглэнэ. Хрущевой гадаадын политикада баруун оронууд дурагүйшье байжа магад, теэд тэрэ политика дайн сэрэгые үүсхэхэгүй гэһэн зорилготой байһаниинь элитэ юм гэжэ Англиин «Йоркшир пост» газетэ мэдүүлнэ.

Гэбэшье Женевэдэ баруун оронуудай делегацинууд манай шэнэ дурадхалнуудта тад ондоогоор хандаһан байха юм.

Манай дурадхалнуудай табигдахын урда тээ Англиин, США-гэй болон баруун бусад гүрэнүүдэй хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Баруун Берлиндэ саг зуура тогтоогдохо гурим тухай баруун гүрэнүүдэй һанал бодолые Советскэ Союзай хараадаа абаа һаань, баруун гүрэнүүд дары хэлсээ баталха юм гэжэ хэлэгдэдэг һэн. Тиихэдэнь Советскэ Союз олон асуудалнуудаар баруун гүрэнүүдэй һанамжые хараадаа абаад, Баруун Берлиндэ тогтоогдоһон гуримые саашадань байлгаха, тэндэ баруун гүрэнүүдэй сэрэг байлгаха гэжэ мэтэ асуудалнуудаар зүбшөөлөө үгэһэн байгаа. Теэд А. А. Громыкын үгэ хэлэжэ, шэнэ дурадхалнуудые оруулха үдэр тэдээнтэй хүсэд һайн танилсаашьегүй аад, баруун делегадууд тэдэ дурадхалнууд абтахагүй гэжэ мэдүүлһэн юм.

«—Энээн тушаа юун гэжэ хэлэлтэйб?—гэжэ июниин 11-дэ Ригэдэ болоһон митинг дээрэ Н. С. Хрущев мэдүүлээ һэн.—Баруун оронуудай иимэ һанамжа үндэһэ һуурингүй юм. Юуб гэхэдэ, энэ һанамжа арадуудай эрилтэнүүдтэ эрид эсэргүү юм. США болон баруун бусад гүрэнүүд «хүсэрхэлгын политикые» саашадань үргэлжэлүүлхэ гэжэ оролдоно гээшэ ааб даа...»

Баруун оронуудай үндэһэ баримтагүй политика эб найрамдалда дуратай олониитын зүгһөө эрид шууд буруушаагдана. Энээнтэй дашарамдуулан, Женевэдэ байһан Англиин, Америкын делегадууд һүүлшынгээ үгэ хэлээгүй байһан шэнгеэр, саашадаашье хөөрэлдэхэ байһан шэнгеэр бэеэ харуулха гэһэн байгаа. Июниин 13—14-дэ баруун министрнүүд өөһэд хоорондоо олон дахин зүбшэһэн байна. Ллойд Кув де Мюрвиль хоёр правительствонуудайнгаа толгойлогшонортой уулзахын тула өөһэдынгөө ниислэл хото ошожошье ерэһэн байха. Баруун оронуудай шэнэ дурадхалнуудые бэлэдхэжэ байһан тухай үгэ тэрэ үедэ хэблэл тарааһан юм.

Июниин 16-да баруун оронуудай дурадхалнууд советскэ делегацида дамжуулан үгтэһэн байгаа. Һүүлээрнь баруун делегацинуудай түлөөлэгшэд пресс-конференцинүүд дээрэ өөһэдынгөө дурадхалнуудай удха шэнжыень мэдээсээ һэн. Теэд баруун оронуудай дурадхалнууд Берлиндэ ямаршье хубилалта хэхэгүй гэһэн һанамжаяа дахин дабтажа байһыень элитээр харуулба. Баруун Берлиндэ эзэмдэлгын гуримые үни удаанаар байлгаха гэһэн һанамжаяа баруун оронууд орхёогүй зандаа.

Теэд энээниие арадуудай һайшаахагүйнь мэдээжэ. Тиимэһээ Вашингтоной, Лондоной, Парижай дипломадууд хамаг гэмээ Советскэ Союзда ашаха гэжэ оролдоно.

Теэд баруун оронуудай энэ мэхэ гохо арадуудые мэхэлхэгүй. «Женевэдэ табигдаһан асуудалнуудые шиидхэхэдээ «хүсэрхэлгын тала» баримталжа бэшэ, харин бодото байдалые хараадаа абажа, һайн һайхан сэдьхэл гаргажа, баруун оронуудай оролдоо һаань, Женевын зүблөөн аша үрэтэй байха юм,—гэжэ Н. С. Хрущев Москвада июниин 19-дэ болоһон митинг дээрэ мэдүүлээ һэн. —Женевэдэхи зүблөөн дээрэ уласхоорондын түгшүүрилые һуладхаха хэрэгтэ ямаршье үрэ туйлагдаагүй һаань, баруун оронуудай түлөөлэгшэд зүблөөе таһалдуулба гэжэ бүхы дэлхэйн олониитын сэхэ хэлэхэ байһые тэдэнэр ойлгохо ёһотой».

ХУДАЛ АРГААР НЭРЭ ХҮНДЭЕЭ ҺЭРГЭЭХЭ ГЭНЭ

Һүүлэй долоон хоногой туршада нэгэ талаһаа Франциин, нүгөө талаһаа, атлантическа бүлэглэлэй бусад гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудай хурсадажа байһанда баруун оронуудай олониитэ ехэ анхаралаа хандуулна. Энэ иимэ удхатай юм.

НАТО-гэй бүлэглэлдэ Франци бусад гүрэнүүдтэй адли эрхэгүй юм гэжэ нёдондо Даллес болон Макмиллантай хөөрэлдэхэдөө генерал де Голль мэдүүлһэн байгаа. Мүн НАТО-до Вашингтоной эзэрхэжэ байһые үнгэрһэн жэлэй сентябрьда де Голль буруушааһан байха юм. Эйзенхауэртэ, Макмилланда тэрэ нюуса бэшэг эльгээгээ һэн. Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, НАТО-гэй политическэ дээдэ орган—«Триумвирадые» гурбан гүрэнүүдэй—США Англи болон Франциин түлөөлэгшэдһөө байгуулхые тэрэ эриһэн байгаа. Тэрэшэлэн Парижай бүлэг сэрэгэйхид НАТО-гэй бэелүүлдэг стратегиие шэнээр хаража үзэхые, Франциин армиин бэеэ мэдэхэ эрхыень үргэдхэхые эриһэн байха юм.

Франциин эдэ эрилтэнүүд Вашингтон болон Лондоной зүгһөө һайшаагдаагүй юм. Сэхынь хэлэхэдэ, тэдэнэр де Голлиин дурадхалые дэмжэхэһээ арсаһан байгаа.

Тэрэнэй һүүлээршье Франциин правительство энэ һанамжаяа орхёогүй һэн. Харин өөрынгөө эрилтэнүүдые бүри олошоруулһан байха юм. Гэбэл Алжиртахи дайн сэрэгтэ Франциие дэмжэхыень, Франциие баруун оронуудай «атомна клубта» гү, али өөрын ядерна буу зэбсэгтэй болохо хэрэгтэнь туһалхые НАТО-до хабаададаг гүрэнүүдһээ тэрэ эриһэн байгаа. США-да баалалта хэхэ зорилготойгоор Франци тэрээнтэй хэһэн хэдэ хэдэн хэлсээнүүдһээ арсаһан юм. Франциин правительствын энэ ябуулгые үнэн сэхэ хэмжээнүүд гэжэ хараха хэрэггүй ааб даа, Франци урдынхидаал мэтэ баруун оронуудай үнэн сэхэ туһамарша, «хүйтэн дайнай» политика ябуулха, уласхоорондын түгшүүрилые бүри шангадхаха найдамтай зарсань байһан зандаа.

Франциин нэрэ зэргэ тухай һанаагаа зобохо гээшэ саг соогоо хэгдэһэн оролдолго мүн. Дайн сэрэг, дайнай һүүлээр Франциин зонхилхы бүлэг хүнүүдэй бэелүүлһэн политика тус орониие союзнигуудтайнь адли бэшэ байдалда оруулжа, тэрэнэй уласхоорондын нэрэ хүндые буурулһан байха юм.

Гэхэ зуура Франциин бэелүүлжэ байһан мүнөө үеын политика энээнһээ үшөөл холо зандаа. Үһөө хяһаагаа абаха гэһэн баруун германиинхидтай нэгэ бүлэгтэ байхадаа, мүнөө Женевэдэ боложо байһан зүблөөн дээрэ Баруун Германиин зонхилхы бүлэг хүнүүдэй эгээн дутын туһамарша болоод байхадаа Франци нэрэ хүндэеэ һэргээжэ болохо аал? «Хүйтэн дайе» һүжэрөөхэ гэһэн атлантическа политикые хойшоо харангүйгөөр бэелүүлжэ байхадаа Франци нэрэ хүндэеэ һэргээхэ аал? Тиихэдэ Алжирта дайн сэрэг һүжэрөөхэдөө нэрэ хүндэеэ һэргээхэ гэһэн харгы зам олоо гээшэ гү?

Франциин эдэ эрилтэнүүдтэ харюусажа, НАТО-до зонхилдог Америкын бүлэг хүнүүд өөһэдынгөө агаарай сэрэгые Франциһаа абаашаха, тиигэжэ Парижые «хэһээхэ» гэхэ мэтээр айлгадаг юм. Тиигэбэшье асуудал хүсэд дүүрэн шиидхэгдээдүй, бэе бэеэ занаха, айлгаха ябадал үргэлжэлһөөр. Эдэ ябуулганууд Францида ямаршье ашатуһа хүргэхэгүйнь элитэ болонхой.

В. ЗАГЛАДИН.

Редакторай орлогшо С. Б. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора —46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря —27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации— 35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров —40-49, отдел переводов, корректорская —35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01072. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 4986.